

Uradnički in upravniki prostori:
2657 S. Lawndale Ave.

Office of Publication:
2657 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

PROSVEȚTA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LATO—YEAR XXVII Com. List je \$6.00

Entered as second-class matter January 18, 1933, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., sreda, 17. oktobra (October 17), 1934.

Subscription \$6.00 STEV.—NUMBER 203
Yearly

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1108, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Komentarji

Nacionalistična bolez

Ameriški tisk se že teden dñi, ker je bil Aleksander Karadžošević ubit v Franciji, veliko se v Hrvati v starem kraju.

Članki opisujejo, da so se druge Irce, ki silno pod srbskim režimom v Jugoslaviji. Pisci kličejo v spomin na Radiča in dveh drugih hrvatskih poslanec v belgijski skupščini in konsekvenčno progone ter potlačitev vseh nacionalnih strank v Jugoslaviji. Ta potlačitev demokracije, dokler je je bilo, je provocirala revolucionarne akcije, iz katerih je izčimil marseljški atentat dan teden.

Ameriški listi so tudi objavili nekoga Košutiča na Dunaju, ki je reklo, da Hrvatje ne more mirovali, dokler ne dobe solutne neodvisnosti. Zadnjo dan so Hearstovi listi objavili člane Lloyda Georgeja iz Londona, ki je bil med svetovno ministriški predsednik Amerike in ki je pomagal skovati pozno versajsko mirovno pogodbino. Kar je Lloyd George prisal o pokoju Aleksandru Hrvatih, ne bo všeč vladati vigrad; George pravi, da je Aleksander unil svobodo Hrvatov.

Cikáški dnevnik Daily News je pobil, da so Hrvatje prepričljivi ljudje. "Ko bo tudi zadnji trije Hrvati, bomo imeli štiri politične stranke." Daily News je mnenja, da federativna republika bi bila najboljša rešitev Jugoslavije. V očeh te sodbe o Hrvatih tudi federativna republika ne pomagala!

Da ameriški Hrvatje dosledno želi starokrajsko slamo s sedeč po njihovem časopisu je res; ameriško življenje pravijo in neprehesoma "rešitev" staro domovino. Njihova telesa so v Ameriki, ampak niso mišljili so noč in dan v trebu. In kakršni so vodili v uredniki, takšna je vredna masa naseljencev, ki se je starajo; kakšna je njihova nova generacija, ne vemo, slušamo pa, da je velik del hrvatske življenje prešinjene z nacionalističnimi idejami svojih očetov.

Pri SNPJ je okrog 5000 do 6000 Hrvatov. Nič čudnega ni, so hoteli poriniti svoj koncept gledate stare domovine tudi Prosveta. Zahtevali so, da Prosveta indorsira njihov separatistični program za neodvisno Hrvatsko. Razume se, da je Prosveta zavrnila njihovo željo. Doktor nam je sploh mar stara politika, bi raje videli novo federacijo na Balkanu in srednji Evropi, ne pa ceptitev vseh držav na še manjše države.

Pri ameriških Slovencih ni bolje. Avstrijski šoviničarji so je po vojni pretvorili v jugoslovanski šovinizem. Lani so tudi med nami zadišalo po starokrajskem s p e r a t i z m u. Verikalni "punktasi" v Sloveniji so imeli dovolj pristašev in takojšnjo duhovščino, toda verikalni "punktasi" so se kmalu potuhnili.

Med vojno je Prosveta sodelovala za jugoslovansko republiko. Na pa smo videli, da so bili Jugoslaviani ogoljufani za republiko in ko smo dalje videli, da se nismo dosti za to reč, smo opuščali vse zanimanje za staroško politiko.

Nase energije in sredstva v Ameriki morajo predvsem vedati našim tukajšnjim potrebam! Tu živimo in tu bomo vedeli, torej naj bo naša naloga, da se zanimamo za poslovo delavške politike v Ameriki in skušajmo si izboljšati tukajšnje življenje, kolikor je v danih razmerah mogoče. Jugoslavijo pa prepustimo jugoslovanom v starem kraju!

Kdor se hoče boriti za Jugoslavijo, kakršna je, ali kdor se hoče boriti za neodvisno Hrvat-

Naprej za naš dnevnik!

Stara resnica je, da v razmerah, kakršne so, si mora vsakodan pridobiti, če hoče kaj imeti. To velja tudi za organizacije. Ako hoče organizacija kaj imeti ali obdržati, kar že ima, se mora članstvo pobrigit.

Naj dnevnik Prosveṭta je last Slovenske narodne podporne jednote. Člani SNPJ so prvi poklicani, da se naroče nanj. Dnevnik Prosveṭta je v prvi vrsti namenjen članom SNPJ in dolžnost članov je, da se zanimajo zanj. Dnevnik izhaja že devetnajsto leto, ker so v glavnem člani SNPJ njegovi naročniki; dokler ga bodo člani naročali in podpirali, bo obstoj dnevnika zagotovljen.

Dnevnik Prosveṭta se zdaj trudi, da se izkopije iz krize in se vrne v svojo prejšnjo pozicijo, tega pa ne more doseči brez po-

moči novih naročnikov in nove naročnike je možno dobiti najprej med člani SNPJ.

Dnevnik Prosveṭta potrebuje NAJMANJ tisoč novih naročnikov, do konca tega leta, če hočemo, da se vrne sobotna številka, katera nam je odjedna velika kriza. Tisoč novih naročnikov! To ni mnogo, če pomislimo, da ima SNPJ okrog 650 aktivnih društev. Ako vsako manjše društvo pridobi samo enega novega naročnika, vsako večje društvo pa po dva ali tri nove naročnike, je tisoč novih naročnikov takoj tu.

Vsako društvo ima zastopnika dnevnika Prosveṭte—po pravilih ga mora imeti—in če ta zastopnik docela ne spi, bo lahko dobil med člani vsaj enega ali dva nova naročnika. To je vse, kar je treba do novega leta.

Dnevnik Prosveṭta mora dobiti nove naročnike, nove čitatelje. Stare, ki so stalno odpadli—ki nimajo dela in ne denarja za naročnino—je treba nadomestiti z novimi, ki lahko zmorejo naročnino. Krog čitateljev se mora razširiti! To je jedro obstoja dnevnika Prosveṭte.

Člani SNPJ, dnevnik Prosveṭta zavisi od vas! Drugi nam ga ne bodo ohranili; drugi sе ne brigajo zanj. Naši člani so večinoma delavci, torej potrebujejo list, ki jim bo dnevno tomačil delavska vprašanja in vsa druga akutna in pereča vprašanja z delavskega stališča. To dela Prosveṭta.

Na delo za dnevnik Prosveṭta! Razširite ga med članstvom pri društvenih SNPJ!

Ljudska lobija kritizira predsednika Roosevelta

Napada njegovo prizadevanje za zvišanje cen, ker bi to še bolj znalo živiljenjski standard delavskih mas

Washington. — (FP)—Ljudska lobija se je spravila nad predsednika Roosevelta, ker je zadnje čase zopet pričel poudarjati potrebo zvišanja cen. Po njegovih nazorih cene potrebičnam še niso dovolj visoke ter jih je treba še bolj naviti.

Namen tega zvišanja cen naj bi bil, da se tovarnarjem in drugim kapitalistom pomaga plačevati obresti in dividende na "nemogoče dolgove in bilijonsko fiksni" ter napihnjeno kapitalizacijo". Posledica tega bo "zadavitev porabe in znižanje standarda pod zdravstveni minimum," pravi lobija.

Zvišanje cen v ta namen nič drugega kot golo "ropanje žepov konzumentov." Lobija pravi, da kar je najbolj potrebno, je redistribucija bogastva, ne pa zvišanje cen, da se bo bogastvo še bolj kopile v rokah privilegiranega sloja. Od narodnih dohodkov, ki so leta 1932 znašali \$48,952,000,000, je delavstvo, uključivši farmerje, prejelo le \$31,595,000,000, nad 17 milijard je šlo pa za obresti in dividende.

Omenjenega leta je imelo 339,407 oseb, ki so plačale dohodinske davek, nad 3,173,901,000 dohodkov. V tej skupini so osebe z nad pet tisoč letnih dohodkov. "Ta krivica distribucija kupne sile že v naprej nemogoča vsako ravnovesje med produkcijo in konzumacijo," zaključuje lobija.

Tajfun na Filipinih

Manila, 16. okt.—Silen tajfun ali pomorski tropični vihar je danes zjutraj udaril Manilo in povzročil veliko škodo. Mnogo je bilo odkritih in nekaj porušenih, morska voda, ki je pljušknila na suho, je zalila kleti in ulice in pet ladij je bilo vrženih na obrežje.

Avstrijski diktator ponovno oblaže Mussolinija

Rim, 16. okt.—Tu poročajo, da avstrijski kancelar Kurt Schuschnigg ponovno oblaže Mussolinija v Rimu prihodnjem mesecu.

sloko, neodvisno Slovenijo, neodvisno Macedonijo ali neodvisno Crno goro, naj gre tja!

PREGLED KONVENCIJE AMER. DEL. FEDERACIJE

Konvencija je napravila več važnih zaključkov in dala veliko moč eksekutivu. Progresivni element je bil porinjen na stran

San Francisco. — (FP) — Pri pregledu dela konvencije Ameriške delavske federacije, ki je bila zaključena zadnji petek, mora tudi najstrožji kritik priznati, da se je federacija pomaknila nekoliko naprej.

Njen najvažnejši zaključek je sigurno sankcioniranje industrijskih unij v industrijskih znamenih. Sploh o kakem "radikalizmu" tudi na zadnji konvenciji ni bilo sluha. Stara garda je imela popolno kontrolo nad njom in je pazila, da progresivni element ni dobil dosti prilike za govore in izražanje svojih misli.

V 30 minutah je konvencija opravila z vsemi "rank and file" rezolucijami, ki so jih predložili bodisi konservativni ali pa "levičarski" delegati. Še so večinoma v koš brez vsake debete. Mašina je bila izbrana načinoma in je po vsakem prečitanju "rank and file" rezolucij zagrmelo: "Glasovanje!" Green je pa tudi drugače skrbel, da ni noben militant ali levicar dobil besede.

Le Philipu Randolphu, predsedniku Sleeping Car Porters ujetju, se je prve dni posrečilo, da je dobil besedo in predlagal izključitev vsake unije iz federacije, ki diskriminira proti črnemu. Green je pa tudi njega izmanevriral, ko je po prvem glasovanju, ki je izpadlo ugodno za predlog, ponovno odpril debato z rezultatom, da je bil predlog pri ponovnem glasovanju poražen, čeprav je bilo to proti vsakemu parlamentarnemu redu.

Od tedaj je stara garda skrbel, da so govorili le "odgovorni" delegati. Progresivni element je bil brez "mašine" in že vsled tega porinjen v zadnjo klopko.

Klub temu je pa konvencija pokazala precej agresivnosti. Proti fašizmu je zavzela še bolj sovražno in odločno stališče kakov lanskemu konvencijski. Dotega je nedvomno dobiti pripomogel Walter M. Citrine, tajnik britiskega Kongresa strokovnih unij in predsednik strokovne internacionale. Njegov mojsterski govor je na delegate napravil mogičen vtis.

Konvencija je tudi viharno aplavdirala Greenovim besedam, s katerimi je reklo, da je delavstvo v polni meri pripravljeno posluževati se stavki za izvojevanje svojih pravic in da se ne bo nikdar podalo tiranom.

Konvencija je bila konservativno militantna. Z Ameriško legijo ni pretrgal stikov in je celo zavrgla rezolucijo proti divjanju legionarjev v zadnji generalni stavki v tem mestu.

Ni pa delala tako globokih pokrovov legiji kakor na prejšnjih konvencijah. Konvencija je bila obiskala ruderje v januarju 1933, kjer je čakal njihov vodja. Kdo je vodja, ni še danes znano javnosti, splošno domnevano pa je, da je to dr. Ante Pavelič, ki je bil zadnji predsednik jugoslovanskega parlamenta.

Ruderji so držali besedo, da edino zmaga jih privede iz jame, drugače jih prinesajo ven mrtve. Vsi apeli in grožnje vlade, družbe in drugih niso nič pomagale.

Sinoči je obiskala ruderje v januarju 1934, kjer je bila dobrodošla. Ruderji so bili napol mrtvi in napol blazni in nekatere, bolj desperatne so sami privedali k stebrom, da se niso usmrtili; mnogo je bilo nezavestnih vsled strašne žeje.

Tako nato je ruderška unija naredila mogočen pritisk na Podunavsko parobrodno družbo, ki poseduje premogovnike in družbo se je podala. Družba je pod kontrolo angleških in avstrijskih kapitalistov.

Angleški minister obmetan s klopoti

Glasgow, Škotska, 16. okt.—

Walter Elliot, angleški poljedeljski minister, je bil sinoči bombardiran s klopoti in gnili

paradižniki, ki je govoril na

shodu dijaške organizacije in napadel socializem.

V nedeljo bo važen shod v Clevelandu

Prihodnjo nedeljo, dne 21. oktobra, bo v Slovenskem narodnem domu v Clevelandu velik shod pod avspicijo Jugoslovanske bratske federacije, ki bo tam zborovala zadnje dni tega tedna. Na tem zborovanju bodo zastopane skoraj vse slovenske, hrvatske in srbske podporne organizacije v Ameriki in shod je sklican v korist članstva vseh in za vse. Zato se poziva članstvo podpornih organizacij in vse jugoslovansko občinstvo v Clevelandu in okolici, da se udeleže v kar največjem številu mogoče. To je prvikrat v naši zgodovini, da so skupno nastopile skoraj vse naše jugoslovanske bratske podporne organizacije in da je prirejen skupni shod, na katerem se bo na javni tribuni razpravljalo o potrebah in koristih članstva ter o perečih problemih in bodočnosti naših podpornih institucij. Pričakuje se, da bo clevelandsko jugoslovansko občinstvo razumelo veliko važnost tega shoda in da bo napolnilo prostor Slovenskega narodnega doma do zadnjega kotača.

Otvoritev shoda bo točno ob 8. uri zvečer, zato naj vsak gleda, da pride in vzame svoj sedež že poprej. Dvorana bo odprt ob 7. uri in kdor pride pred osmo uro, bo vstopnilne prost, po osmi bo treba plačati. Poleg govorov bo tudi prosti zabava in pleš in pripravljalni odbor obljublja vsem veliko prijetnega užitka.

Torej ne pozabite priti v nedeljo zvečer v Slovenski narodni dom, 6400 St. Clair Ave., v Clevelandu!

Proslave 30 letnice S. N. P. J.

Sledče federacije in društva SNPJ so doslej naznane svoje proslave tridesetletnice naše jednote. Vse proslave federacij in več društva skupaj bodo imale bogat program in govorike iz glavnega odbora SNPJ:

DRUŠTVA 142, 812 in 590, Cleveland, O., v Slovenskem domu, Holmes ave., Collinwood, 21. oktobra.

DRUŠTVO 118 SNPJ, Pittsburgh, Pa. (hrkrati svojo 25 letnico) z banketom in plesem 27. oktobra.

DRUŠTVO 19, West Mineral, Kans., 28. oktobra.

DRUŠTVO 569 SNPJ, Fontana, Calif., v oktobru.

DRUŠTVI 158 in 641 SNPJ, Euclid, O., 3. novembra.

DRUŠTVA 49, 321 in 481, Warren, O., 10. novembra.

DRUŠTVO 544 SNPJ, Cleveland, O., 18. novembra.

DRUŠTVO 88 SNPJ, Moon Run, Pa., 29. novembra.

Ogrski rudarji prišli iz Dr. Paveliča, voditelja teroristov, iščejo povsod

Pet dni gladowne stavke in grožnje masnega samomora jim je prineslo več mezde

Pariz, 16. okt.—Silvester Žalni ali Malni, ki je spremil atentatorja Kalemenga v Marselj in drugi dan po umoru kralja Aleksandra ušel žandarjem, ko so ga hoteli prijeti na Švicars

DRUŠTVE VESTI

Društvo št. 270

Lyons, Ill.—Dolžnosti članov so, da se udeležijo rednih in izrednih sej, da plačajo redne in izredne asesmente o pravem času, kot določajo pravila, da se seznanijo s pravili in da se po njih ravnajo. Dalje, da spoštujejo društvene in glavne uradnike, da pazno citajo glasilo, da se naročijo na dnešnik Prosvesto in da agitirajo zanj, da pažijo na društveno in jednotino imovino, da pridobivajo dobre nove člane, da se udeležijo društvenih prireditv in mu s tem pomagajo gmočno v moralno.

Opozjam člane našega društva Geo. Washington št. 270 na društveni sklep, ki se glasi, da mora vsak član in članica plačati v društveno blagajno v novembra t. l. 50c poleg rednega (in izrednega 10c) asesmenta. Ako tega ne storite, boste suspendirani, in "I don't mean maybe".

Ravno tako naznjam članom, da se vrši domača zabava s plesom dne 27. okt. v domu Sokol-Slovan, Gage in 41st st., Lyons, Ill., in prične ob 7. zvečer. Člani društva so vstopnine proti radi izrednega asesmenta. Vstopina za nečlane je 25c.

Uljudno vabim vse člane in sosedna društva, da se udeležite naše domače zabave.

Frank Vidmar, tajnik.

Premestitev seje na popoldne

Duluth, Minn.—Članstvo društva Leo Tolstoy št. 205 SNPJ se s tem uljudno opozarja, da bomo od sedaj naprej zborovali vsako nedeljo popoldan ob pol druge uri namesto **dopoldan**.

Prihodnja seja se bo vršila v nedeljo dne 21. oktobra popoldan ob pol dveh; ne pozabite tega, da se ne boste po nepotrebni jekli. Seja bo v navadnih prostorih, to je v International Institute in Gary. Potrebo je, da se vsak član in članica zaveda svoje dolžnosti in se udeleži sej svojega društva. Dostikrat imamo zelo važne stvari za razmotriti in članstvo s svojo odsotnostjo prepusta majhne mu številu članov, da stvari rešujejo. Vsak je obljudil, ko je postal član naše jednote, da bo veste spolnjeval ali spolnjevala dolžnosti, ki jih jednota predpisuje, in ena teh dolžnosti je, da se udeležujemo vsaj vsake tretje seje. Nekaterih članov ni po celo leto ali več k sejam, kar je kršitev naših pravil in naše zaveze. Uljudno vas vabim, da pridejte vsi. Sedaj, ko bomo zborovali popoldan, je vsem dana prilika, da pridejte na sejo. To je vse na plan 21. oktobra popoldan ob pol dveh!

John Kobi, predsednik.

Zelo važna seja

Continental, Pa.—Pozivam vse člane društva št. 146 SNPJ, da se gotovo VSI udeležite redne mesečne seje dne 21. oktobra ob 2. popoldne v navadnih prostorih. Rešiti moramo stvari, ki se tičejo vsakega člana, zato je važno in potrebno, da ste vsi na seji. Kritika po seji bo neveljavna in morda ne bo mogče društveni odlok tako hitro spremeni. Člani, ki bodo odšotni, se kaznujejo.

Anthony Cvetko, tajnik.

Članom društva št. 247

Central City, Pa.—Na prošli seji društva št. 427 dne 16. sept. je bilo sklenjeno, da vsak član plača poleg rednega asesmenta 10c v društveno blagajno, in sicer za nedoločen čas. Gotovo je članom znano, da je društvena blagajna prazna, denar pa moramo imeti za tekoče društvene stroške. Prošenji ste, da se bolj udeležujete društvenih sej, ker so važne za vse enako.

Frank Yuko, tajnik.

Izredno važna seja 4. novembra

Kemmerer, Wyo.—Vsemu članstvu društva Slovenski Bratje št. 267 SNPJ se naznana, da je društvo dne 7. oktobra sklenilo na svoji redni seji ob navzočnosti 12 članov, ako si društva rockspringske okolice ustanovijo svojo federacijo, da se jim naše društvo takoj pridruži. Zato se prosijo vsi člani našega društva, da se prihodno seje dne 4. novembra gotovo VSI udeležijo. Pričetek seje ob

10. dopoldne. Pogovorili se bomo o stvari še bolj natanko, tako da bo večini povolj. Večina naj odločuje, kar je edino pravilno.

Poleg tega važnega vprašanja bomo imeli tudi druge važne zadeve na dnevnem redu. Dobri in koristni nasveti za društvo in jednoto so vedno dobrodošli. Udeležite se novemberske seje VSI! Seja bo važna za VSE! Na svidenje 4. novembra!

Anton Tratnik, tajnik.

Iz urada društva 115

Joliet, Ill.—Članom društva št. 115 SNPJ se naznana, da smo zopet spremenili čas društvenih sej. Sedaj se bodo spet vršile vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 2. popoldne v navadnih prostorih. Prosim vse člane in članice, da opomnijo vse one, ki se niso zavarovane, da nudi sedaj naša SNPJ in društvo kandidatinji prosto združniško preiskavo v pristopnišču. Čas, da se poslužite te lepe prilike, imate pa samo še v novembra in decembru.

V soboto večer 20. oktobra bomo imele v SND v sokolski dvorani prav prijetno domačo zabavo. Vstopnine ne bo nikake. Zato bo našim članicam ter njihovim prijateljem in zancem omogočeno se udeležiti zabave, ki bo prosta, kakor se bo komu poljubilo. Za pleš bo tudi preskrbljeno. Vas vabi,

TAJNO OBOROŽEVANJE NEMČIJE

Pred novo nemško gonjo proti versajskemu miru

Na knjižnem trgu v Londonu se je te dni pojavila iz peresa bivšega nemškega mornariškega častnika, sedanjega emigranta dr. Helmutha Klotza, zanimiva publikacija z naslovom "Tajno oboroževanje Nemčije". Avtor, ki razpolaga z zaupnimi podatki, napoveduje v tej knjigi, da bo Nemčija v kratkem otvorila presestljivo kampanjo z namenom, da bi razbilja versajsko moralno.

Letos v maju je imela nemška zračna sila nad 2500 modernih letal in nad 6000 letalskih motorjev. Osebni stalež je znašal 7500 prvovrstno izurjenih pilotov ter 60,000 izvezbenih rezervnih voditeljev aeroplakov, ki se že letos v oktobru lahko uvrste v armado.

Nadalje ima Nemčija po Klotzovih podatkih namero, da začne graditi novo flotiljo podmornic. Že danes razpolaga s 24 podmorskimi čolni najmodernejše konstrukcije, ki vozijo z brzino 24 vozov nad morjem in z brzino 14 vozov pod morsko gladino. Vsaka teh podmornica je opremljena z osmimi cevmi za bruhanje torpedov ter z dvema 12 cm brzostrelima topoma. Poleg tega, pravi dr. Klotz, ima Nemčija že danes več podzemskih aerodromov, ki so popolnoma varni pred letalskimi napadi.

Ali ste že naročili Prosvesto ali Mladinski list svojemu prijatelju ali sorodniku v domovino?

To je edini dar trajne vrednosti, ki ga za mal denar lahko pošljete svojcem v domovino.

DVE GLASOVITI STARO-KRAJSKI ZDRAVILI:

ZA TRPEČE NA ŽELODCU — Želodej in žrevesni katar; premič kislino, slab prebava, napetost in igalica, se najuspešnejše zdravi z mojim prirodnim zdravilom. Cena velikemu zavodu je 1 dolar.

TRPECI NA MEHURJU IN OBISTIH —

Proti prevē močenju in pokedinam, kar tudi na bolezni v križu rabite moje lastveno prirodno zdravilo. Cena velikemu zavodu je \$1.75.

Pišite mi čimprej z vašim polnim zaupanjem:

MRS. GRETA LESKOVAR
507 E. 78rd St., New York, N. Y.

DOMAČA ZDRAVILA

V načrtu imam jedline dilara. Knajpovo jednemeno kava in importirana zdravila, ki so pripravili mrs. Knapl.

DOMAČI ZDRAVNICKI

Math Peždir
Box 772, City Hall Sta.
NEW YORK, N. Y.

Vse linije in parniki

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vsak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati, ker vam kaže

PRAVO SLIKO SOCIALIZMA

Naročnina znaša \$3.00 na

leto, \$1.75 na pol leta

Naslov: PROLETAREC

3639 W. 26th Street

CHICAGO, ILLINOIS

Pišite po našem ceniku knig!

ZENE Ako imate ženske, naredite ali bolete mesecno čiščenje, naročite si moje staro-krajsko zdravilo. Cena zavodu \$2.—Pišite mi z vašim polnim zaupanjem!

MRS. GRETA LESKOVAR
507 E. 78rd St., New York, N. Y.

NAROČITE SI NOVO KNJIGO

The Native's Return

Spisal Louis Adamč

To knjigo lahko dobite pri nas kot član s poštino vred za \$2.00. Pošljite nam Money Order ali v gotovini denar v priporočenem pismu. Na naslov: Prosvesto, 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. Pišite tako.

Ime..... Clan št.

Naslov

Mesto..... Država.....

Hauptmann taji umor otroka

New York.—Bruno Richard Hauptmann, nemški mizar, ki je obtožen ugrabljenja in umora Lindberghovega otroka, je v pondeljek pred vrhovnim sodiščem okraja Bronx v New Yorku odločno tajil krvido, katemu očita otočnica v državi New Jersey. Hauptmann je bil zaslišan v razpravi, ki ima odločiti, če je newjerseyska otočnica dovolj podprtta, da upravičuje izročitev obtoženca sodnim oblastem države New Jersey. Generalni pravnik države New Jersey, David T. Lentz, je direktno vprašal Hauptmanna, če je ubil otroka, Hauptmann je pa s svoj ženo in drugimi pričami dokazoval, da je bil v noči 1. marca 1932, ko je bil Lindbergh otrok uropan, neke druge v New Yorku.

NA NOVO SO SE NAROČILI NA DNEVNIK PROSVESTO

Agnes Gaberjan, Red Lodge, Mont.—Frank Glach, Cleveland, Ohio.—Jordan, Cleveland, Ohio.—Frank Gusar, Cleveland, Ohio.—Broughton, Pa.—John Zupanic, Conemaugh, Pa.—Paulina Cetin, Shadyside, Pa.—Frank Urbic, Frontier, Wyo.—Ignac Volk—P. Prevalje, Dravograd, Slovenia.

se želi seznaniti s Slovenko starosti od 35 do 45 let v ženitib in sicer samško ali vo brez otrok. Katero v naslov: Slovenec B., 2657 Lawndale Ave., Chicago, Ill. —(Ad.)

OZDRAVIL OCET REVMATIZMA

J. F. KOTRICH, mdravnik, 924 Central St., soba 222, Chicago Ill., poroča, da njen ocet, ki je trpel na matizmu, veliko let in potroljil nad \$1.000 zdravljenjem, je bil predpis nekega zdravnika iz Dunaja, kateri je stavil bolečine populoma. Ker pa je ipravljeno, ki ga ta bolečina povzroča, Kotrich z veseljem polje predpis eni trije na revmatizma in posložil Nobenih stroškov in ne obvezan.

regi zdravnika iz Dunaja, kateri je stavil bolečine populoma. Ker pa je ipravljeno, ki ga ta bolečina povzroča, Kotrich z veseljem polje predpis eni trije na revmatizma in posložil Nobenih stroškov in ne obvezan.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S potrtem srcem naznajamo sorodnikom, znancem in prijateljem prečlaščno vest, da se je zavedno posložil od nas ljubi soprog in

JOHN TEGET

Rojen je bil leta 1886 v vasi in fara Preser pri Borovnici. Prvič v leta 1922 sta se pa preselili iz premogarskih naselij v Colorado na malo farmo, katero je kupil z namenom, da si oskrbi boljši življenje izven premogorov. A slabe razmere so ga zoper primorali, da je šel delati nazaj v premogor, da bi si tako ohranil dom, prehranil sebe in svojo družino. Dne 18. septembra je bil kot ostaleč zavilen na delo, ali žal, je bil isti dan usoden na začetku leta 1923.

Doletela ga je nesreča, težko ponesevna, ki je poleti v bolnišnicu podlegel in za vedno preminul. Pogreb se je vršil dne 27. sept. 1923. Prof. dr. John Malovrh in družinama John Mehlin za darovanje vence in za njih pomoč v naklonjenosti, so jo nam nudili za časa njegove bolezni in ob smrti mojega soproga. Iskrena hvala bratom pokojnega v sicer Franku in Antonu na splošno, ki sta prišli iz Rock Springs, Wyo., za podarjene krasne cvetljice. Hvala lepa članom društva št. 218 SNPJ, Denver, Col., katerega član je bil, za krasni podarjeni vence. Lena hvala predsedniku društva bratu Johnu Malovrhu za poslovni govor in odpretni grobu. Srčna hvala mrs. Anton Pivik in mrs. Jacob Vašek, ki sta prišli iz Rock Springs, Wyo., za podarjene krasne cvetljice sprejem k mirnemu počitku. Nadalje lepa hvala družinam in posloznikom za podarjene vence in cvetljice in sicer: Frank Rogar, Frank Intihar, Math Marinček, John Levnik, Frank Tomšič, Frank Hafner, Frank Pozzer, Frank Smole, Math Grum, Anton White, Frank Pearce, mr. Louis Prosek, mr. in mrs. Anton Gossar, mr. John Jakš, mrs. F. Plankar, mrs. M. Marling, mrs. Pauline Regnar, miss Gertrude Regnar, miss Ruth Hauser in Layden Miner. Še enkrat lepa hvala vsem skupaj, kdorkoli je na en ali drugi način izkazal svoj zadnjih čast pokojnemu. Tebi pa ljubljeni soprog in oče naši: veliki prezgodaj si odšel na del na nas pustil same. Naš spomin na Te ostane trajen v naših srceh do konca naših dni. Naše misli so prišle na Te. Spavaj v miru in lahkaj naj Ti bode ameriška zemlja. Žaluj ostali: Soprga mrs. John Tegel, sin in hči, ter trije bratje, Goldie, Colo.

V BLAGI SPOMIN 10 LETNICE SMRTI

dragega soproga in očeta

JOHN ZOBITZA

kateri nas je zapustil zavedno dne 15. okt. 1924. Tvoja brišna smrt, nenadomestljivi soprog in oče, bo ostala za nas nepozabna, srečih polnih tuge mislimo na Te siherni dan.

Mesec oktober solet je prišel, najboljši dan v celem letu na nas: nam up in naše naše unice, ki jih ne udostemljati dan.

Za Teboj žalujemo tvoji dragi: Ivana Zobitz, sopraga; pet sinov, ter vnučnica, mati, bratje in sestre, ter sorodniki in prijatelji tvoji. — Ivana Zobitz.

Chisholm, Minn.

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVESTO

Po sklepku 10. redne konvencije se lahko naroči na list Prosvesta in šteče eden, dva, tri, štiri ali pet članov iz ene družine k eni naročni.

Prosvesto stane za vse enako, za člane ali nečlane \$6.00 za eno leto na naročni.

NAŠI ODRI

V nedeljo premijera "Rdečih roč".

Chicago. — Prvič po dolgem času se bo našim posetnikom in ljubiteljem lepe drame spet nudi prilika, da vidijo prvo vrstno slovensko drama na našem držu. To se bo zgodilo v nedelje popoldne 21. oktobra v dvorani ČSPS na 18. cesti in May ulici, ko bo dramski odsek kluba JASZ podal Moškrčeve "Rdeče rože," drama iz sedanjega življenja industrijskih delavcev.

Drama "Rdeče rože" vzame dve uri časa. Njeni prizori so tako istiniti, tako pretresni, da tudi osvežujejoči, da se ne teče nekaj tudi vi sami vživeljajo.

Izkoristimo torej vsako priložnost in javno pokažimo, da "dokler se po žilah naših pretaka rdeča kri, naj pesem slovenska krepko med nami doni!" Uljudno vabimo vse cenjene rojake in ljubitelje petja, kakor tudi vsa bratska in kulturna društva ter posameznike, da se te prireditve v obilnem številu udeležite in pokažite svojo naklonjenost napram pozrtvovalnim pevkam, ki so in bodo še v bodoče delale za dobrobit cele naselbine. Vaše zanimanje in prisotnost bo edino plačilo za naš trud in aktivnost. S tem boste ne le ojačili naš pogum do narodne zavesti, temveč tudi pripomogli k nadaljnemu vzdrževanju in gojenju naše ljubljene slovenske pesmi, kar se je v zadnjih časih le z veliko težavo vzdrževalo.

Clanice zboru se bomo vsekadar zavedale dolžnosti napram očim, kateri se bodo odzvali našemu klicu in vabilu.

V nadu in upanju, da se s številnimi prijatelji snidemo v nedeljo 21. okt. v S. S. Turn dvorani, vas s pevskim pozdravom pričakuje — Planinska Roža.

Louisa Stariha, predsednica.
Opereta "Ciganska nevesta"

Detroit, Mich. — Pevska zborna Svoboda in Slavec ponovita v nedeljo 21. oktobra romantično opereto "Ciganska nevesta" v Češki dvorani na Tillman in Butternut ave. Pričetek ob 3. popoldne. Rojakom v Detroitu in okolici se nudi lepa prilika, da sliši lepe melodije, ki jih vsebuje.

Rojaki, ki niso videli prošle uprizoritve te operete, naj pridejo sedaj in ne bo vam žal. Vsak, ki ljubi lepo petje združeno z igro, bo užival s celo dušo. In kdor jo je videl, mu bo sedaj bolj razumljiva.

Vstopnice v predprodaji so 40c, pri vratih pa 50c. Pričakuje se velika skupina rojakov iz Cleveland in morda tudi iz Lorraine. Opereta je bila že večkrat opisana, zato njene vsebine ni treba tu opisovati. Pridite vse in se razveselite!

Anton Chesnik.

Dr. Cornish bi rad oživelj
usmrčene zločince

Na tri države je naslovil prošnjo in Arizona ga je že zavrnila

Berkeley, Cal. — Dr. Robert E. Cornish, ki že dve leti eksperimentira z oživljjanjem mrtvih pesov in je že dosegel velike uspehe, je zadnje dni naslovil na governerje Arizone, Nevada in Colorada prošnjo, naj mu dovolijo, da prenese svoj eksperiment na zločince, ki so usmrčeni s plinom. Dr. Cornish je utemeljil svojo prošnjo, da bi ekskutirani zločinci na ta način lahko pripomogli do velikega napredka medicine v prid človeštvu in če bi ostali živi, jih država lahko zapre v dosmrtno jezico.

Poleg zaprte delavnice zahtevajo barvilec 30-urni tednik in zvišanje plač. Paterson je sreditec svilne industrije v tej deželi.

PREGLED KONVENCIJE AMER. DEL. FEDERACIJE

(Nadaljevanje s 1. strani.)
ja od krojaške unije ILW. Lewissa se sicer ne more pričakovati med 100% unijske konservativce, ker je vodil glavni boj za "pomlajenje" eksekutive in izboljšanje njene "mentalitete" in prav tako za industrijalni unionizem. Sigurno je, da bo njegov vpliv velik tudi v novi eksekutivi, ki ima večje odgovornosti in več moči ko katera druga eksekutiva v zgodovini federacije. Od nje bo veliko odvisno, v koliki meri se bo razširil unionizem v industrijah z masno producijo.

Do "pomlajenja" eksekutive bo treba še čakati. Že na tej konvenciji je bilo razvidno, da bo prihodnja konvencija, o sežetu katere bo sklepala eksekutiva, pozoriske za "očiščenje" glavnega odbora federacije.

Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveta"? Podpirajte svoj list!

bi sodišče in governer dovolila, ne bi on imel nič proti temu.

Dr. Cornish je pred več meseci zaslovel po vsej Ameriki, ko je naznani, da je uspešno oživelj čevlj dvajset psov, katere je prej zadušil s plinom. Psi so bili mrtvi od pet minut do ene ure in dalj.

Socialisti v Minnesota postavili svojo listo

Postavili so le tri kandidate, ker kandidatje Farmer - Labor stranke niso zanje sprejemljivi

Minneapolis, Minn. — Protizveznemu senatorju Shipsteadu so socialisti v tej državi postavili svojega kandidata v osebi Morrisa Kaplana iz Bemidija. Shipstead, ki je dobil nominacijo na listi farmersko-delavske stranke, je odklonil sprejetje njenega platforma, češ, da kandidira na svojem "rekordu". Ta rekord pa ni sprejemljiv niti za mnoge farmer-laborite.

Poleg Kaplana so postavili še dva druga kandidata. Oscarja F. Hawkinsa iz tega mesta kandidirajo za klerka vrhovnega sodišča, Georga Riedela tudi iz Minneapolisa pa za kongresnika v petem distriktu. Kakor v Shipsteadovem slučaju sta tudi kandidata farmersko-delavske stranke v obeh slučajih odklonila držati se strankine platforme. Takih kandidatov ima farmersko-delavska stranka več.

V njenih vrstah zadnje čase nastaja večji notranji boj. Nekateri tudi niso zadovoljni z governerjem Olsonom radi njegovega ljubkovanja z Rooseveltom. Na drugi strani pa republikanci in demokrati snujejo koalicijo proti farmarsko-delavski stranki. Nova stranka se smatra kot edino polnopravna naslednica bivših socialističnih organizacij v Avstriji.

Na kongresu je bila sprejeta programatična resolucija. Tahnava nepopustljivi boj proti današnjemu režimu v Avstriji do zmage socialistične ideologije. Proglaša "Arbeiter-Zeitung" ki začasoma izhaja v Brnu za svoje glasilo. Nova stranka ne bo delovala z boljševiškimi metodami za svoje cilje in končno pridružuje se drugi internacionali.

Ilegalno delo bo vršila stranka pod vodstvom glavnega odobra v Brnu.

Kongres je z vso odločnostjo odsodil peščico izdajalcev, ki direktno ali indirektno podpirajo režim s sodelovanjem ali pasivnostjo.

Nova socialistična stranka želi združitev s komunisti v enotno revolucionarno socialistično stranko. Danes obstajajo še težko med internacionalama z ozirom na taktična vprašanja dnevnega boja. Zedinjenje se more izvršiti na podlagi sporazuma, enotne taktike in medsebojnega zaupanja. Skupnost boja je mogoča, zedinjenje pa po sporazumu s pristojnimi instancami po iskreno vodenih razpravah.

Socialisti obdrže samostalno stranko, bo pa po lojalnem sporazumu med vodstvama sodelovala v boju proti fašizmu.

DOLLFUSS MED SVETNIKI

Na Dunaju so definitivno pokopali pokojna avstrijska kanclerja Sepla in Dollfussa v cerkvi, ki so jo zgradili nalač v njiju spomin. Krsto z Dollfussovimi zemeljskimi ostanki so zaprli še v posebno kovinasto krsto. V katoliški "Kirchenzeitung" se bavi dekan solinograške teološke fakultete prof. Adamer z vprašanjem, dali bi se Dollfuss ne spodbila tudi zunanja čast altarja. Pravi, da so že mnogi ljudje poročali o "očitnih primerih uslušane molitve po priprošnjo na plemenitega voditelja". Adamer misli, da bi bilo za cerkev in vero zelo častno, če bi po dolgi dobi liberalističnih viadartev in voditeljev dobili markantno voditeljsko osebnost poleg sv. Ludovika, Henrika in Leopolda. Članek zahteva tedaj nič manj nego to, da bi Dollfussa proglašili za svetnika.

Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveta"? Podpirajte svoj list!

Bolj agresivni element Lewisevega tipa bi na tej konvenciji ne bil uspel s svojimi zahtevami, če ne bi bil pristal na kompromis s Tobinom, Hutchesonom in drugimi starogradisti in jim dal sedeže v povečani ekskutivi.

Mooneyjevo zadevo je konvencija skoraj totalno ignorirala, vsaj pa njegovo pismo, v katerem jo je urgiral, naj sprejme resolucijo liverske unije. Konvencija se je le toliko spomnila Mooneyja in Billingsa, da je potrdila svoj prejšnji sklep, v katerem federacija kaže le svojo akademično zanimanje za usodo teh dveh žrtev razrednega boja.

Illegalni kongres avstrijske socialne demokracije

"Arbeiter-Zeitung" poroča, da so avstrijski socialisti demokrati imeli v nekem mestu na Nižji Avstrijskem svoj kongres. Navzočih je bilo 70 delegatov socialistične demokratske stranke, na katerih so bili zastopani voditelji stranke, štabunda in drugih delavskih organizacij. Policija sploh ni vedela, da se je vrnil kongres.

Kongres je sklenil, da se združijo vse delavske organizacije, ki so pred februarjem morda samostojno delovale. Illegalna stranka se bo imenovala: Zedinjena socialistična stranka Avstrije. Nova stranka se smatra kot edino polnopravna naslednica bivših socialističnih organizacij v Avstriji.

Na kongresu je bila sprejeta programatična resolucija. Tahnava nepopustljivi boj proti današnjemu režimu v Avstriji do zmage socialistične ideologije.

Proglaša "Arbeiter-Zeitung" ki začasoma izhaja v Brnu za svoje glasilo. Nova stranka ne bo delovala z boljševiškimi metodami za svoje cilje in končno pridružuje se drugi internacionali.

Ilegalno delo bo vršila stranka pod vodstvom glavnega odobra v Brnu.

Kongres je z vso odločnostjo odsodil peščico izdajalcev, ki direktno ali indirektno podpirajo režim s sodelovanjem ali pasivnostjo.

Nova socialistična stranka želi združitev s komunisti v enotno revolucionarno socialistično stranko. Danes obstajajo še težko med internacionalama z ozirom na taktična vprašanja dnevnega boja. Zedinjenje se more izvršiti na podlagi sporazuma, enotne taktike in medsebojnega zaupanja. Skupnost boja je mogoča, zedinjenje pa po sporazumu s pristojnimi instancami po iskreno vodenih razpravah.

Socialisti obdrže samostalno stranko, bo pa po lojalnem sporazumu med vodstvama sodelovala v boju proti fašizmu.

UDARCI USODE OKROG MARIBORA

Na Dunaju so definitivno pokopali pokojna avstrijska kanclerja Sepla in Dollfussa v cerkvi, ki so jo zgradili nalač v njiju spomin. Krsto z Dollfussovimi zemeljskimi ostanki so zaprli še v posebno kovinasto krsto. V katoliški "Kirchenzeitung" se bavi dekan solinograške teološke fakultete prof. Adamer z vprašanjem, dali bi se Dollfuss ne spodbila tudi zunanja čast altarja. Pravi, da so že mnogi ljudje poročali o "očitnih primerih uslušane molitve po priprošnjo na plemenitega voditelja". Adamer misli, da bi bilo za cerkev in vero zelo častno, če bi po dolgi dobi liberalističnih viadartev in voditeljev dobili markantno voditeljsko osebnost poleg sv. Ludovika, Henrika in Leopolda. Članek zahteva tedaj nič manj nego to, da bi Dollfussa proglašili za svetnika.

Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveta"? Podpirajte svoj list!

DOLLFUSS MED SVETNIKI

Na Dunaju so definitivno pokopali pokojna avstrijska kanclerja Sepla in Dollfussa v cerkvi, ki so jo zgradili nalač v njiju spomin. Krsto z Dollfussovimi zemeljskimi ostanki so zaprli še v posebno kovinasto krsto. V katoliški "Kirchenzeitung" se bavi dekan solinograške teološke fakultete prof. Adamer z vprašanjem, dali bi se Dollfuss ne spodbila tudi zunanja čast altarja. Pravi, da so že mnogi ljudje poročali o "očitnih primerih uslušane molitve po priprošnjo na plemenitega voditelja". Adamer misli, da bi bilo za cerkev in vero zelo častno, če bi po dolgi dobi liberalističnih viadartev in voditeljev dobili markantno voditeljsko osebnost poleg sv. Ludovika, Henrika in Leopolda. Članek zahteva tedaj nič manj nego to, da bi Dollfussa proglašili za svetnika.

Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveta"? Podpirajte svoj list!

Vesti iz Jugoslavije

(Izvorna poročila iz Jugoslavije.)

CRNA KRONIKA HUDIH NE-SREČ

Huda avtobusna nesreča

Celje, 1. oktobra.

V nedeljo zvečer so se vračali člani delavske godbe "Zarje" iz Ljubljane z delavskih svečanosti v Mariboru s tovornim avtomobilom tvrdke Rode v Kamniku skozi Celje in Ljubljano. Nekaj minut za njimi je vozil avtobus iste tvrdke z drugimi udeleženci.

Spotoma so vzeli na avtomobil tudi posestnikovega sina Cilira Kepića iz Dragomlja pri Domžalah. Avtomobil je šofiral mladi Rode. Ko je vozil od Zala, doje, je v meglj izgubil orientacijo in zavozil na cesto, ki vodi v Vrbje. Šofer je takoj opazil, da vozi napačno, in je kretil z avtomobilom čez njivo in cestni jarek na državno cesto. Pri tem je zadel v mlado jablanino in jo podrl. Nekaj metrov dolje je zadel zadnji del avtomobila v drugo jablanino in jo izkoreninil. Pri karambolu so se poškodovali zadnji del avtomobila pri čemer je bilo več oseb težje ali lažje ranjenih. Kmalu je privozil po cesti avtobus z ostalimi udeleženci, ki so takoj prispečili in ponesrečenec na pomoč. O nesreči so bili obveščeni žalci gasilci, ki so takoj prihiteli z dvema gasilskima avtomobiloma in prepeljali šest ranjencev v celjsko bolnišnico.

Pri nesreči so bili hudo ranjeni: 32 letni brezposebni čepljarški pomočnik Franc Novak iz Ljubljane, ki ima težke poškodbe na glavi, zmečkan prsnik koš in zlomljeno levo roko; 24 letni posestnikov sin Ciril Kepić iz Dragomlja pri Domžalah, ki ima zlomljeno levo roko in več prstov ter poškodbe na glavi; 25 letni Stanko Janežič, plesarski pomočnik iz Dobrunj pri Ljubljani, ki ima poškodbe na glavi in levih nogih.

Pri nesreči so bili hudo ranjeni: 32 letni brezposebni čepljarški pomočnik Franc Novak iz Ljubljane, ki ima težke poškodbe na glavi, zmečkan prsnik koš in zlomljeno levo roko; 24 letni posestnikov sin Ciril Kepić iz Dragomlja pri Domžalah, ki ima zlomljeno levo roko in več prstov ter poškodbe na glavi; 25 letni Stanko Janežič, plesarski pomočnik iz Dobrunj pri Ljubljani, ki ima poškodbe na glavi in levih nogih.

Se malo poprej je vedno živahnih v ljubezni deček z matico opazoval pogreb svojega petletnega prijateljčka in skoraj vzhičeno dejal: "Mamica, prav tako krsto mora kupiti meni, ko bom umri!" Revček pač ni slušal, da ga bo čez nekaj minut obiskala bela smrt.

Velik požar v Zrečah pri Slovenijskih Konjicah

Sl. Konjice, 2. oktobra. V noči od nedelje na pondeljek med 10. in 11. uro so šnili ognjeni zublji iz strehe velikega gospodarskega poslopja g. Pukl Avgusta, lesnega trgovca v Zrečah. Ker leži kraj v globeli ob vznožju Pohorja, zato ognja v Konjicah niso tako naglo zapazili. K negli pomoči sta mnogo pripomogla postajenaceljnik v Zrečah g. Kozjek, ki je takoj telefonično obvestil postajenaceljnika v Konjicah g. Sajovica Stanka, ta je pa nemudoma poiskal merodajne činitelje tukajnjega požarne brambe, ki je bila zares v prav rekordnem času pripravljena s svojo motorko in avtom. V pičilih osmih minutah je že zdrvel avto z gasilci na pomoč.

Ogenj je bil zelo obsežen, saj je bilo zavito v plamene ogromno, preko 20 m dolgo gospodarsko poslopje, kjer je bilo do zadnjega kotička vse natlačeno s krmo in drugimi poljskimi predelki. Neumornemu delu gasilcev, ki so bili polni 12 ur v aceki, je uspelo požar tako omejiti, da je pogorel le strešni stol in krov, ter da se ogenj ni razširil na bližnja poslopja in ogromna lesna skladischa. Tedaj bi bila škoda naravnost nep

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASILLO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovens National Benefit Society

Naročnina: na Združene države (Ireni Chicago) in Kanado \$6.00 na leto, \$3.00 na pol leta, \$1.50 na letni del; za Chicago in Cicer \$7.50 na celo leto, \$3.75 na pol leto; za Ameriko \$9.00.—Subscriptor rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cicer \$7.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Način na vse, kar ima stik s listom: PROSVETA, 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

128

Glasovi iz naselbin

Zanimive beležke iz raznih krajev

"Tisoč članov SNPJ navzočih"

Cleveland, Ohio.—Tako bomo videli zapisano v časopisih drugi teden: "Tisoč članov in članic se je udeležilo shoda zadnjega nedelja, ki so ga obdržavala društva SNPJ, SSPZ in JSKJ ob prilici zborovanja J. B. F., ki se je vršilo v Clevelandu 19.-20. oktobra, shod pa se je vršil 21. oktobra večer v S. N. D. na St. Clair ave. Kot govorniki so nastopili gl. predsednik SNPJ, gl. predsednik SSPZ, nadalje gl. tajnik JSKJ, gl. tajnik HBZ in drugi, ki so v živih besedah povedali, kakšne so naše organizacije in kakšne bi morale biti, njihova bodočnost in delo, ki nas čak." Itd.

In ko boste to čitali, se boste jekli, zakaj se niste udeležili tega shoda tudi vi, in se spoznali z govorniki, čuli njih besede direktno, ne od katerega drugega ali iz časopisov. Shod ni političen, pač pa zelo pomemben za članstvo naših bratskih organizacij.

Že v zadnjih dopisih sem razložil pomen tega shoda in mislim, da ni potrebno, da bi zopet ponavljalo. Kar pa se mi vidi potrebno, da ponovim, je to: PROSTA VSTOPNINA DO 8. URE. Potem se bo računa vstopnina. Torej pridite pravocasno, ter si prihranite vstopnino. Po shodu bo prosta zabava za vse stare in mlade, prigrizek, pijača in ples.

Upam, da noben članov in članic ne zamudi te važne prilike. Vabljeni so tudi druga društva, da se udeležete te proslave. V soboto dne 27. oktobra je naš dan!

Proslava jednotine in društvenega jubileja

Pittsburgh, Pa.—Se par mesecev, pa bo zaključeno jubilejno leto SNPJ. Da ne prideamo na redno listo, je društvo Združeni Slovani št. 118 zaključilo obhajati to proslavo z banketom in plesom dne 27. oktobra v Slovenskem domu na 57. cesti.

Program se bo pričel ob 7:30 zvečer. Glavni govornik bo Fr. Zaitz iz Chicaga, predsednik nadzornega odsaka SNPJ. Navzočim bodo predstavljeni tudi ustanovitelji našega društva, ki bo ob tej priliki praznovalo svojo 25 letnico in jednotino 30-letnico. Po zaključku govornekega programa bo zabava in ples.

Upam, da noben članov in članic ne zamudi te važne prilike. Vabljeni so tudi druga društva, da se udeležete te proslave. V soboto dne 27. oktobra je naš dan!

Nick Povše, predsednik.

Shod socialistične stranke

Detroit, Mich.—Zopet se bližajo volitve. Politični aparat demokratske in republikanske stranke, namazan z oljem v obliku vsemogučnega \$, precizno deluje. Temu aparatu so na razpolago vsa moderna sredstva propagande: časopisje v milijonskih izdajah, radio, šole, tovarne, gledališča itd.

Profesionalni agitatorji, ki so za denar na razpolago vsakomur, ne štedijo izbranih fraz v svrhu blufanja politično nezavednega ameriškega ljudstva. Demokratje brenkajo na "new-dealske" strune, ki so pa klub možanskemu trstu in Sinclairjevemu "epičnemu" storju docela oglušile. Republikanci pa skušajo izrabiti fiasco new deala v svojo korist — grmijo proti regimentaciji industrije in proti kratenju osebne svobode, pri tem imajo seveda v mislih upravnih odborov NRA vsled katerega pa mogotci lahko prav mirno spijo.

Ponovno apeliram na članstvo H. B. Z. in Srbskega Saveza in drugih bratskih organizacij, vsi ste dobrodošli. Vrata se odpre ob 7. zvečer. Zapomnite si: v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair ave! Vabi odbor društva S. N. P. J., S. S. P. Z. in J. S. K. J. Za odbor—J. F. Terbian.

Se ena proslava jednotine 30-letnice

Cleveland.—Pri nas v Collinwoodu bo v nedeljo dne 21. oktobra v Slovenskem domu na Holmes ave. nekaj, kar se ne zgodi vsake kvatne, niti ne vsako leto. Tri društva SNPJ—št. 142, 312 in 590 (slednje je angleško poslujoče)—namreč predijo proslavo jednotine 30-letnice z bogatim programom popolne in zvečer.

Pripravljalni odbor in moči, ki bodo sodelovali pri programu, se že dalj časa marljivo gibljejo in pripravljajo, da zadovole vsakega posetnika te proslave v polni meri. Preprinčani smo, da si boste obdržali v spominu, kar boste slišali in videli na tej naši proslavi.

Naj povem le nekaj "skrivnosti," ki so pripravljene za nedeljo. Na popoldanskem programu bomo imeli priliko videti in slišati naš naraščaj, ki se bo pokazal s svojo glasbeno in pevsko spretnostjo. Tudi ni treba mislit, da nimamo v Collinwoodu umetnih plesalk. Videli boste dve dekle, ki se bodo vrtile na odr. Pod vodstvom brata Louis Kaferle se pa pripravlja skupina amaterskih igralcev, ki bodo nam predvajali dve igri. Nadalje bo živa slika in pa nastop "Soče." Pevci in pevke tega zborna so nam povedali, da se pridno vadijo za nedeljski nastop. Njih glasovi nam bodo doneli do valov bistre Soče.

Take proslave niso populne brez govornikov. Slišali bomo tri—glavnega predsednika jednotne Vinca Cainkarja, Matthea Petrovicha, predsednika gospodarskega odbora, in Franka Z-

malho privilegirancev se vrši kljub new dealu nemoteno da. Na drugi strani je pa ogromna večina ameriškega naroda padla na nivo beračev. Na relifni listi je poleg delavca: uradnik, profesor, duhoven, zdravnik, odvetnik itd. Državne in mestne dobrodelenne organizacije so izčrpane — in kaj potem? Odgovor je logičen za vsekoga treznomislečega delavca.

Pojdimo 6. novembra v volilno ko in volilno za socialistične kandidate, ki so pošteni in ki nam bodo v slučaju zmage priznali blagostanje z nacionaliziranjem produktivnih in distributivnih sredstev, parazitom pa dali priliko do poštenega dela. Za dosego tega cilja je pa potrebna vzgoja mase. Tega dejstva se dobro zavedata tukajšnja soc. kluba 114 in 115 J. S. Z. Zato sklicujeta s sodelovanjem okrajne soc. organizacije velik kampanjski shod v petek zvečer, v spodnji dvorani SND na St. Clair ave. Na tem shodu bodo nastopili slovenski in angleški govorniki.

Popoldne istega dne se bo vršila v istih prostorih tudi seja kluba brezposelnih. Slovenska sekcijska kluba brezposelnih šteje že 117 članov. Uljudno vabimo rojake, da se udeležte te seje in postanejo člani. Le s pomočjo močne organizacije bomo izvajali naše zahteve pri relifnih in drugih avtoritetah. Vse brezposelne in uposlene delavce vabimo, da se udeležite shoda 30. oktobra ob 8. zvečer, na katerem boste slišali govornike, ki nam bodo povedali marsikaj v našo korist.

Barbič in Anton Pirc. Za šerifa kandidira Henry Schreber, ki bi, ako bo izvoljen, veliko koristil delavcem, zlasti v stavkah. On ne bi pošiljal deputijev, da bi ščitili stavkokaze, temveč obratno.

Klub št. 27 JSZ sklicuje shod z namenom, da sezname naše ljudi s programom soc. stranke. Vršil se bo 30. oktobra, pričetek ob 8. zvečer, v spodnji dvorani SND na St. Clair ave. Na tem shodu bodo nastopili slovenski in angleški govorniki.

John Petrich, tajnik.

Shod v Collinwoodu

Cleveland, Ohio.—Na 25. oktobra se bo vršil shod, ki so ga sklicali socialistični klubi št. 49 in 32, v SDD, 15335 Waterloo road.

Governiki: John Sommerlatte, governorski kandidat soc. stranke v državi Ohio. Ni pa prejel zadostnega števila podpisov, radi 5,000 označenih kot "nevpljavni". Ampak njegovo ime se bo vseeno vpisalo na volilni listi od tistih volilcev, ki so za sodruga Sommerlatta. Sodrug Simpoon in Max Wohl sta nadaljnja govornika.

Volilci v Clevelandu, posebno oni delavci, zaposleni po industrijskih, ker se nas izkorističa v prid posameznikom, na naši zemlji je dovolj prostora za vse ljudi; več živeža se pridela kot ga je potreba. Ali nebesa so le za nekaj mogotcev, za milijone pa petek. Ti milijoni lahko to sprememijo, ako hočejo. Zato imamo volitve. Na shodu vam bodo govorniki povedali kako.

Pričetek ob 8. zvečer. Udeležite se v velikem številu dne 25. oktobra.—Odbor klubov.

Kampanjski shod in predavanje v SNPJ

Chicago, Ill.—Ako hoče človek nekaj doseči, je predvsem potrebno, da se organizira, to je, da pridobi vse one, ki so pri zadeti, da delajo skupno za dogode svojih ciljev.

Klub brezposelnih št. 61, ki je priključen k Workers' Committee organizaciji, je imel svojo redno sejo dne 4. oktobra v dvorani SNPJ. Navzočih je bilo lepo število in sprejetih je bilo 12 novih članov. Razprave o podporah brezposelnim in drugih važnih problemih, tikajočih se brezposelnosti, so bile zanimive. Po seji je predaval Frank Zaitz o potrebi organizacije brezposelnih. Njegovega predavanja ne bom opisoval, rečem pa, da imamo premalo delavskih govornikov kot je on in dobro bi bilo, da bi ga večkrat slišali.

Delavci v Chicagu, ki ste brezposelnii in tudi oni, ki še imate delo, pristopite v klub brezposelnih, kajti vaša dolžnost je, da pomagate kader gre za splošno korist delavstva. Posamezno ne bomo ničesar dosegli, če se pa organiziramo v močno skupino, bo mnogo lažje kaj doseči. Kajti le pred močno in dobro organizirano delavsko skupino imajo izkorisčevalci strah. Ako bodo brezposelnii udano čakali na miločino, bo tudi ista čimdalje manjša kljub temu, da vlada živež in druge produkte uničuje, ker delavec nima zaščita, da bi jih pokupil in mora radi tega živeti v pomanjkanju.

Delavci v Chicagu, ki ste brezposelnii in tudi oni, ki še imate delo, pristopite v klub brezposelnih, kajti vaša dolžnost je, da pomagate kader gre za splošno korist delavstva. Posamezno ne bomo ničesar dosegli, če se pa organiziramo v močno skupino, bo mnogo lažje kaj doseči. Kajti le pred močno in dobro organizirano delavsko skupino imajo izkorisčevalci strah. Ako bodo brezposelnii udano čakali na miločino, bo tudi ista čimdalje manjša kljub temu, da vlada živež in druge produkte uničuje, ker delavec nima zaščita, da bi jih pokupil in mora radi tega živeti v pomanjkanju.

Prihodnja seja klubova brezposelnih bo v četrtek 1. novembra ob 8. zvečer v dvorani SNPJ na 2657 S. Lawndale ave. Po seji bo imeli zopet dobrega govornika, nato pa sledi kot običajno prosto zabava in okrepčila. Vsi oni, ki želite pristopiti, ste vabjeni, da se udeležite seje.—P. O.

Velika masa ameriškega delavstva je politično nezrela. Ker ni razredno zavedna, ne zna cennosti velikega pomena volilne pravice. Navadno glasuje proti "slabim" kandidatom, včasih tudi za "dobre" može, čestokrat v nadi, da volilec dobri obljubljeni politični službo od bližnjega političnega bossa ali pa kake male usluge v slučaju kakih neprilik s "postavo". Drugi zopet prodajajo svoje glasove tistemu, ki več da—navadno par dollarjev.

In to je ključ do krize in mizerije. Dokler bo delavsko ljudstvo tako glasovalo kakor jim pripovedujejo bossi in politični služboiskalci, dokler se ne bo zavedalo, da si z glasovnico lahko radikalno spremeni in izboljša svoj položaj kot razred ali skupino v se politično organizira v svoji stranki, pa naj nosi kakšnoki ime, toliko časa bo na vse skupaj še tepla mizerija, brezposelnost, korupcija, previroki davki za stvari, ki jih prejemamo od vlade, in tudi policija bo razganjala naše vrste in tolka po naših glavah kadar gremo na stavko.

K zaključku naj omenim, bomo imeli v Chicagu priliko sestanek vseh članov stranke in simpatičarjev, ki so pravljenci pomagati, prihod sredo zvečer, dne 24. okt. v spodnji dvorani SNPJ ob osmih četrtih. Vsi na ta sestanek!

Kampanjski shod socialističnih klubov v lawndalskem krožu se pa vrši v petek ob osmih zvečer dne 2. novembra. Glavni govornik bo Fred Henderson iz Anglije, ki se sedaj haja na predavateljski tur Ameriki. On je prvovrstni vornik. Za predavatelja ga socialistična stranka te da imela že lansko leto in ga splošne zahteve tistih, ki so slišali, angažirala tudi za to.

Torej ne zamudite prisjetiti avtorja klasične ekspedicije socializma v knjigi "Case for Socialism". Clovek je resniči užitek, ko njega posreša. Poleg Hendersona bosta imela krajše govore mrs. Matija Beranek, urednica češkega socialističnega tečnika Spravedljivosti in Arthur McDowell, kandidat socialistične stranke za kongresnika "at large" ter taj skupino vseh socialističnih organizacij. Torej na ta shod. Vstopnina 10 centov na kritje stroškov.

K zaključku naj omenim, bomo imeli v Chicagu priliko sestanek vseh članov stranke in simpatičarjev, ki so pravljenci pomagati, prihod sredo zvečer dne 2. novembra. Glavni govornik bo Fred Henderson iz Anglije, ki se sedaj haja na predavateljski tur Ameriki. On je prvovrstni vornik. Za predavatelja ga socialistična stranka te da imela že lansko leto in ga splošne zahteve tistih, ki so slišali, angažirala tudi za to.

Torej ne zamudite prisjetiti avtorja klasične ekspedicije socializma v knjigi "Case for Socialism". Clovek je resniči užitek, ko njega posreša. Poleg Hendersona bosta imela krajše govore mrs. Matija Beranek, urednica češkega socialističnega tečnika Spravedljivosti in Arthur McDowell, kandidat socialistične stranke za kongresnika "at large" ter taj skupino vseh socialističnih organizacij. Torej na ta shod. Vstopnina 10 centov na kritje stroškov.

A. G.

njajo s programom, bi kmalu stali močna sila in v dogledu času lahko prevzeli vlado. V Illinois se je socialistični gibanje pričelo obnavljati po tremi ali štirimi leti. V novejših letih so se skupno proslavljali v klubih in članstvu in seveda po aktivnostih stranka stara, ne sicer toliko kolikor, ampak je potreben napred. Pričetek ob 8. zvečer, v spodnji dvorani SND na St. Clair ave. Na svinjenje 10. novembra!

John Petrich, tajnik.

Pričetek ob 8. zvečer. Udeležite se v velikem številu dne 25. oktobra.—Odbor klubov.

Kampanjski shod in predavanje v SNPJ

Chicago.—Dne 5. novembra bodo državne volitve. V Ameriki se zavedajo velikega pomena volilne pravice le tri razmeroma male skupine: profesionalni političarji, bodisi mali ali veliki, ki se živež in druge produkte za političnih služb; kapitalisti, ki kontrolirajo vlado s pomočjo prvih za protektiranje svojih interesov in privilegijev; in končno na volilni službu čuvajoči v volilnih skupinah. Posebno v Chicagu je notorijalno dejstvo, da republikanci in demokrati (posebno slednji) je dejstvo socialistične glasovske skupine ali jih pa ne štejejo. Izjavni sodnik Hellerja so pri zadnjih volitvah samo v okraju pokrali en tisoč. Za tistih je absolutno potrebno, da mamo svoje ljudi v volilnih čah pri štetju glasov.

Za organiziranje tega delavca vredno sestanek vseh članov stranke in simpatičarjev, ki so pravljenci pomagati, prihod sredy zvečer, dne 24. okt. v spodnji dvorani SNPJ ob osmih četrtih. Vsi na ta sestanek!

Kampanjski shod socialističnih klubov v lawndalskem krožu se pa vrši v petek ob osmih zvečer dne 2. novembra. Glavni govornik bo Fred Henderson iz Anglije, ki se sedaj haja na predavateljski tur Ameriki. On je prvovrstni vornik. Za predavatelja ga socialistična stranka te da imela že lansko leto in ga splošne zahteve tistih, ki so slišali, angažirala tudi za to.

Torej ne zamudite prisjetiti avtorja klasične ekspedicije socializma v knjigi "Case for Socialism". Clovek je resniči užitek, ko njega posreša. Poleg Hendersona b

Slovenska Narodna

Podpora Jednoti

Inkorp. 17. junija 1907
v državi Illinois

1904

100 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Tel. Rockwell 4984

GLAVNI ODBOR S. N. P. J.

UPRAVNI ODSEK:

JOHN CAINKAR, predsednik..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRED A. VIDER, gl. tajnik..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
THOMAS GRADISHEK, taj. bolečin..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
JOHN VOGRICH, gl. blagajnik..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
JOHN GODINA, upravitelj glasila..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
JOHN MOLEK, urednik glasila..... 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

ODBORNIKI:

JOHN SOMRACK, prvi podpredsednik..... 996 E. 74th St., Cleveland, O.
JOHN LOKAR JR., drugi podpredsednik..... 1198 E. 170th St., Cleveland, O.

GOSPODARSKI ODSEK:

JOHN PETROVICH, predsednik..... 595 E. 140th St., Cleveland, O.
JOHN CYTKEVICH..... 983 Seneca Ave., Brooklyn, N. Y.
JOHN OLIP..... 149 S. Prospect Ave., Clarendon Hills, Ill.

POROTNI ODSEK:

JOHN GOREŠEK, predsednik..... 414 W. Hay St., Springfield, Ill.
JOHN ŠULAR..... Box 27, Arma, Kan.
JOHN TRČELJ..... Box 257, Strabane, Pa.
JOHN PODBOJ..... Box 61, Parkhill, Pa.
JOHN BARREICH..... 16010 Parkgrove Ave., Cleveland, O.

NADZORNJI ODSEK:

JOHN ZAITZ, predsednik..... 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.
JOHN MALGAI..... 25 Central Park, Paru, Ill.
JOHN AMBROZICH..... 418 Pierce St., Eveleth, Minn.

PRIMIŠLJENJE: Korespondence s glavnim odborom, ki delajo v gl. uradu, se vrni takole: VRAZIŠMA, ki se nanaša na poslo gl. predsednika, naj se naslovne na predsedništvu. VSE DNEVNE posljiljke in stvari, ki so tičejo gl. upravnega odseka in jednotno vrbo, se pošljajo na gl. tajnik.

Na mesto, ukrepano za bolniško podporo, naj se posljiljke na bolnišnico. Na mesto v zvezi z blagajniškimi posli, naj se posljiljke na blagajništvo.

VSE PRIZIVI glede poglavljanja v gl. upravnem odoru naj se posljiljke na gl. tajnik.

VSE PRIZIVI na gl. porotni odsek se naj posljiljke na John Goricka, predsednika porot-

ni odseka.

VEČIN DOPISI in drugi spisi, naznanih, ogledi, naravnina in opis res, kar je v svetu

znanstvenih, naj se posljiljke na "PROSVETO." 2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

NOTE: Correspondence with the Supreme Office should be addressed as follows:

All remittances of money and business concerning ledger and members other than those listed should be addressed to the secretary's office.

Notes of sick benefit should be addressed to the assistant secretary.

Postal matter under the jurisdiction of the treasurer's office should be taken up by him.

Complaint concerning the work of the executive board should be addressed to Frank Zaitz, chairman of the Board of Supervisors.

Appeal, complaint and appeal should be addressed to John Gorick, chairman, Judicial

Committee.

Primeričilo glede imenovanja dedičev

V smislu zakona države Illinois, kjer je inkorporirana naša jed-

nota, se sme smrtina zapustiti predvsem krvnim sorodnikom, pa tudi adoptiranim otrokom itd., kot predpisuje 4. točka 52. čle-

pravil.

Vsek član naše organizacije ima pravico imenovati za dediče zavarovalnine one, ki pridejo v smislu predpisane določbe in poštov in te pravice se članom ne more odreči. Vendar pa nismo za potrebo člane opozoriti na gotovo dejstva, ki se na primerijo po njihovi smrti in dedičem pokojnih povzročajo.

Ali otrok tudi stroške, čemur se da izogniti, če hočete upo-

čati nasveti.

Tako na primer v nekaterih slučajih še opazimo, da soprog in

ali žena in mati v svoji oporoki imenujeta za dediče tudi

stroške. Take oporce so kajpada bolj opravičljive v slučajih,

če je eden od staršev mrtev, ne pa kjer sta oba še živa.

Ali otroci, imenovani v certifikatu kot dediči, polnoletni ob času

četa ali matere, je stvar enostavna, izplača se jim delež

ali hitro so predloženi vsi zadavni papirji kot jih predpisuje

pravila. Drugo vprašanje pa je, če so taki otroci še nedoletni.

Prej ko sme jednota izplačati njihovo zapuščino, mora biti

zakon postavljen "varuh" (guardian), pa če tudi oče ali mati

ali otrok še živi.

V teh časih so redki oni, ki pustijo denar nedoletnih v oskrbi

organizacije do njih polnoletnosti, ker ga večini primanjkuje, toda

četudi ga more samo, kot že omenjeno, od sodišča postavljeni

varuh, kar se pa ne da izvesti brez stroškov, pa če je tudi postav-

v sodnik. Se slabše je pa tam, kjer je za tako mesto imeno-

vanje, ali kot zahteva zakon države Pennsylvania—kjer ima

največ članov—Trust kompanije, katere ne storijo niti

stopinje brez odškodnine na račun deleža dediča.

Ker naši člani niso posebno visoko zavarovani, je potrebno pa-

pri oporoki, tako da se dedič obvarujejo vsakih nepotrebnih

stroških ali sodnijskih stroškov, kajti ko poravnajo pogrebne

stroške, jim v več slučajih baš veliko ne ostane. Če mož in oče,

je živ, zupa vzgojo otrok ženi, materi, ni razloga zakaj bi

naj ne zaupal tudi po smrti in napravil vso smrtnino nano, ali

zato žena na moža. Ako so otroci nedoletni in dediči smrtnine,

naj je ostanejo v oskrbi matere ali očeta, če bo ta brez sred-

stev, bo prisiljen eden kot drugi zahtevati njihov delež. Zakaj

pa istem se moramo ravnati, pa če tudi se osebno ne strinjam

na tem početju.

Dalej priporočamo članstvu v splošnem previdnost pri imeno-

vanju dedičev in da imenujejo le one, ki pridejo vpoštev na podla-

že imenovane točke pravil. Med nekaterimi člani—posebno

črte narodnosti—se opazi, da imenujejo za dediče ljudi kot

člani, ki niso niti oddaleč v kakem sorodstvu s pokojnikom in

četudi v smislu zakona tudi neupravičeni do smrtnine. Če kdo hoče

izmenovati za dediča človeka, od katerega je član odvisen, je treba

če točno navesti v certifikatu in podpisati potreben pogodbo, ker

če je tako imenovanje neveljavno.

Ne sme se pozabiti, da je državno nadzorstvo glede izplačevanja

stroškov in mi ne moremo upoštevati zahteve onih, ki podajo

če napadne izjave, če tudi so v certifikatu označeni kot de-

člani, ki pa v smislu zakona ne bi smeli biti upoštevani.

F. A. VIDER, gl. tajnik.

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA
svoje publikacije in še
potrebo agitacijo svojih
članstva in za propa-

ne za propagando drugih podpornih organizacij. Vsaka organizacija ima običajno svoje glasilo. Torej agitatorčni dopisi in naznanih drugih podpornih organizacij in njih društev naj se ne posiljajo listu Prosveta.

S polja zdravniške vede

KAKO DOLGO BOŠ ŽIVEL?

Beljakovine naših telesnih stanic—kazalec na uri človeškega življenja

Kakšna razlika med nekdanjimi in modernimi preročki o vprašanju: Kako dolgo bom živel? Tam vedeževalke s kartami, hiromanti, napovedovalci usode s pomočjo kavne gošče in z odgovori, ki so se sišali kakor norčevanje določene beljakovinske starostne skupine. Če hočemo potem zvedeti, koliko je kakšen človek star, primešamo majhno količino njegove beljakovine kveti ali seči kuncem in če se n. pr. skalni kri na betežnost prepiranega kunci. Znanost ima že več načinov, po katerih izvaja lahko sigurne sklepke o tem, kako dolgo bo neki človek živel. Najnovejša pa je metoda slovitega fiziologa, eksperimentalnega psihologa in raziskovalca živiljenjskih snovi, prof. Abderhaldena. Po tej metodi se določa z eksatnimi znanstvenimi pripomočki starost nekega človeka in posredno po njej dolžina preostalega življenja.

Pri besedi "starost" ne mislimo na starostno dobo, ki se da dognati z leti in dnevi točno po rojstnem listu. Ta starost je goljufiva. Imamo stare mladičnice in mlade starce. Gre namreč za resnično starost, ki jo kažejo naši organi, za čllost naših živiljenjskih funkcij, za svežost naših beljakovin. Da je človek toliko star, kolikor kažejo njegove žile, njegovo srce ali razpoloženie, to je le polovična resnica; pravilno bi se moral glasiti: vsak človek je toliko star, kolikor so stare beljakovine njegovih telesnih stanic. Mlada in starca beljakovina se ločita v marsikaknem pogledu, glede vodne količine, strukture, živiljenjske aktivnosti, količine razkrojenih snovi. Noben kemični reagens ne more tega natančno ugotoviti, pač pa živiljenje in to v obliki poskusnih kuncov.

Njih telesa so najboljši kemiki beljakovin na svetu. Ce večimo kuncu bacile jetike, se bodo v njegovi krvi stvorile protitve snovi, ki uničujejo samo beljakovino teh bacilov in nobene druge beljakovine. Če mu vbrizgamo človeške beljakovine in mu čez nekaj časa odvzemamo krv ter ji primešamo človeške ali kakršnekoli druge živiljenjske beljakovine, postane ta kri kalna samo s primešanjem človeške beljakovine, kajti samo proti tej so se v kunčevi krvi stvorile protitve snovi, tako zvani razkrojni fermenti. Ta reakcija je tako natančna, da ne razlikuje samo beljakovin posameznih človeških vrst, temveč celo beljakovine, do sameh organov. Kri "ve", da li smo ji primešali beljakovine iz jeter, možganov, vranice, mišic ali kateregakoli organa ter ustvari v vsakem primeru specifične razkrojne fermente proti jeterom, možganom, vranici itd. Prof. Abderhalden pa je odkril, da razlikuje ta reakcija celo stanje beljakovine.

Dr. Louis Revelis je doma iz Korzike, iz okolice Ajaccia in je zdaj v 45. letu. Studiral je medicino v Parizu in Ženevi ter je bil nekaj časa tudi slušatelj dunajske univerze.

Pred mesecu se je odzval po-

vabilu svojega mecenca Gelmini-

ja v Strese na italijanskem o-

zemlju, kjer mu je Gelmini u-

delil znanstveni laboratorij za

eksperimentiranje. S tem mu je

dal v roko sredstva za smotreno

proučevanje problema raka, ki

tolikan zanima svet.

Revelis pravi, da je svoje odkritje že trikrat sporočil Akademiji znanosti v Parizu, in sicer prvič konec julija 1933, potem zopet 15. januarja 1934 in tretjič 9. julija tega leta. Ze nadosejnost let se bavi s proučevanjem problema rakovine, dolej pa še ni stopil s svojimi doganjimi pred javnost. Zdaj, ko se je oglašil prof. von Brehmer z mogočnim odjemkom, pa je sklenil tudi dr. Revelis, da pove svojemu odkritju. Revelis pravi, da je on odkril bacila raka pred Brehmerjem in reklamira zaradi tega zase znanstveno prednost tega odkritja.

Letos 9. julija je dr. Revelis po lastni izjavi predložil Akademiji natančen opis bacila, ki povzroča raka ter je tudi opisal njegovo kemično sestavo. Že la-

nji v decembру, pravi Revelis, se

mi je posrečilo večipeti poskus-

nim živalim bacil raka in tako

povzročiti rakaste otekline. Po-

leg tega meni dr. Revelis, da je

iznašel tudi serum proti raku.

Pri poskusih na miših se je se-

rum zadovoljivo obnesel. Reve-

lis pravi, da je bacil raka v mno-

mladega, zrelega, starejšega človeka.

Na ta način lahko ugotovimo, da

je izvira beljakovina od otroka,

ali izvira beljakovina od očeta,

ali izvira beljakovina od mati.

FLASHES By Incognito

Chicago.—The 108th regular monthly meeting of the Pioneers will take place Friday, October 19. It will be the concluding meeting of our ninth year. Frank Zordani will make the final audit report, Jack Groves will relate the story of our ninth annual dance and Vera Levee will report on the District JSF conference. George Zapan tells us that we will have dancing and refreshments, and George Rak, speaking for the lecture committee, will introduce Mary Jugg, who will give a lecture on "Russia, Land of Promise."

Now, it is not too early to book you of the tenth annual super-meeting of the Pioneers on Friday, Nov. 16. So that we may know many to prepare for, we ask you to notify Helen Arko, 3624 W. 51st st., or the secretary, if you can get it. Eighteen members have already sent in reservations, so keep the desire to be present, because this year's affair was an enjoyable one. Mary Jugg is chairman of the program committee for that night. Brownell has responded to the help on the program and something very amusing is in the making. Everybody should step in to help us set a record on Nov. 16.

Shall we have a good men's basketball team? The boys say yes. Jachino, Ed and Joe Hudale, Sajovic and Jack Grosen forward plans to start practicing the first of November. We require the services of Gene Goss, George Orlovich, Zordani and John Brownell also. With this squad entered in the local Donat league and American Tournament you should frequently from them.

Marie Gary of Waukegan sends us tickets for the Little Fort Hall Dance on Saturday, Oct. 27. Beanie Spayer tells Louis Kraemer that he's all set to go up there, of course, Louis says, "Okay." There was a time when 500 would charter a special boat Shore car and make the Forts for them. But now it's different. No money, many without jobs, keep us at home. Say, that reminds me, when you young folks go to polls on November 6, vote for Socialist candidates. They are only ones who have a sound and radical remedy for these conditions. Ask for government ownership. With a just system we could back and forth to Waukegan, Kenosha, Milwaukee, La Salle, Bedford, St. Louis, Detroit and again, just as we did years ago. We'll be seeing you, Forts.

Emerson auditors will go over the books Thurs., Oct. 18, at 7 p.m. at offices of Proletarec. The Executive Committee meets there at 8 p.m. Be sure you all come on time. The next meeting of the Dance Committee, which is already working on Xmas Dance, Dec. 22, will be Monday, Oct. 22, at Proletarec. Anne Golub has some good questions for the next dance and is sure that many of her friends from sections of the city were present.

Last for the week, but not least, we're all ready to go and see "Red Roses" Sunday on our own stage. It shall be produced at the CSPS Hall by Branch No. 1, JSF. For 40¢ you'll see a good drama and then you can dance for hours to the music of Johnny's Merrymakers.

The Socialist Party of Cuyahoga County will hold a mass memorial meeting on Sunday, Oct. 21, at the Labor Institute, 10511 Pasadena ave., at 8 p.m. to commemorate the death of the valiant and untiring leader of the masses, Eugene Victor Debs. An excellent program has been planned for this event. The Rebel Arts Dramatic group will present a short play. The two new Yipsel groups will each be represented by a speaker who will talk on "What Debs Means to Youth." Another speaker is also scheduled for the evening. The musical section of the program will consist of songs by the Jugoslav English section quartet and instrumental music, also. Several poetry readings will be given by Miss Margaret Dulles. Admission is free. We intend to have a large audience, so come early and secure a seat.

Anyone 16 years of age or over is eligible to attend these classes. There will be no charge and everyone is urged to be present as it is advisable to take advantage of this opportunity.

Memorial

The Socialist Party of Cuyahoga County will hold a mass memorial meeting on Sunday, Oct. 21, at the Labor Institute, 10511 Pasadena ave., at 8 p.m. to commemorate the death of the valiant and untiring leader of the masses, Eugene Victor Debs. An excellent program has been planned for this event. The Rebel Arts Dramatic group will present a short play. The two new Yipsel groups will each be represented by a speaker who will talk on "What Debs Means to Youth." Another speaker is also scheduled for the evening. The musical section of the program will consist of songs by the Jugoslav English section quartet and instrumental music, also. Several poetry readings will be given by Miss Margaret Dulles. Admission is free. We intend to have a large audience, so come early and secure a seat.

Dance Committee

Wolverine Lodge

Detroit, Mich.—With the world series over, and football taking the limelight, our thoughts turn to plays, dances, and what have you. The Wolverines haven't lost any time in preparing for the second dance of the season. Those who attended the first dance enjoyed themselves thoroughly, and a much more enjoyable time is promised for November 11 at the Slovenc Workers' Home, 437 N. Livernois. Don't forget the time and place.

On October 21, another splendid entertainment is promised by the singing societies Slavice and Svoboda, in the form of an opera entitled "Ciganka Neveska" (Gypsy Bride), which is presented for the second time in Detroit due to the numerous requests. A dance is to follow. Those who have already seen it, will, no doubt, enjoy it all over again, and those who have not seen it, will regret it if they don't take this opportunity to do so. Both young and old will find it interesting and entertaining. The time is 8 o'clock.

The place: Bohemian Hall, located on Butternut and Tillman.

Did we hear something about a Young American dance in the very

regular class is to be held at 8:30 a.m. beginning Wed., Oct. 21, sponsored by the Federal Emergency Relief Administration. The class is to be held at Western University. He specialized in history and economics. He also studied one year at Western University. He was sponsored by the government especially for the students under the FERA. Mr. Pichett

ent for our ninth annual. The proceeds of this dance shall go into the Tenth Anniversary Banquet Fund.

Say, you Chicago folks, have you noticed where the Slovenc Unemployed Club of Cleveland already has 120 members while ours only has 85? Let's get behind the campaign to make these clubs all that their potential power will permit them to be. Bro. Joseph Jereb has just inquired about our club. Join, if you are unemployed. Join, even if you are working for you never know when you'll be out on the street looking for work.

Fully 75 Chicagoans trotted to Waukegan for the annual district conference of the Educational Bureau and the afternoon program last weekend. The weather was ideal for the pleasant jaunt. The Pioneers made up nearly half of the crowd. "Yes, sir. You've got to hand it to those ever active Pioneers," a friend remarked. "Is it any wonder that they are so well known and so popular?" another added. We Pioneers always try to do our duty with respect to supporting educational activities equally as much as social and fraternal activities. Consistent work is always fruit bearing.

"Civil War in Austria" is the title of a new booklet written by Dr. Julius Deutsch, leader of the Austrian Schutzbund, the Socialist republican army, which fought for its right to keep Austria as a republic. Buy a booklet for 25¢ and if it isn't the best piece of work and most thrilling story of modern revolutions ever written we'll refund your quarter. Order from Social Study Club, 3339 W. 25th st.

We talked about the textile strike at our Social Study Club period last Friday and about the NRA and its famous 7A clause. A very interesting discussion arose. Why is it that a small tailor went to jail promptly for defying the code while big manufacturers flagrantly and openly ask anyone to dare and stop them? The big fellow has no defense. The big fellows have money, lawyers, politicians, etc.

And you young folks still believe that they can patch up this defunct capitalist system to satisfy you? Or would you rather seek an abundant life with all the good things you'd care to have and security? It's a radical step, we are asking you to take, but nothing was ever accomplished without radical ideas. Years ago, when people predicted flying machines, thoughtless people called such prophets looney. And today we've got them. We also have the depression. To get rid of it we must socialize industry and to socialize like the SNPJ.

Gowanda Boosters

Gowanda, N.Y.—Were you at our last meeting? If not, you missed an enjoyable evening. We voted on ten new members and one new applicant was proposed. After the meeting we had doughnuts and sweet cider, danced to the music by our new member, Bro. Laberta. Everyone had a good time.

Attention, Boosters

The Buffalo Big Four are holding a dance Oct. 20 at the S. N. Home here. Let's turn out in full number and have a good time with our young Brothers and Sisters from Buffalo. They need our help, so why not go, Boosters?

By the way, did you know that we have a new E. S. lodge in N. Y. State? Yes, we were glad to hear that the young Slovenc joined together in Little Falls and organized an E. S. local there, with the help of Bro. Frank Drasler from Forest City, Pa. Congratulations.

Bro. Anthony Grandovich from Reys was a very busy man this year in the Reveler circles. He was the traveling manager of Revelers to Gowanda; manager of their baseball team which won Ambridge and Western Pa. Federation championship. Now he is ready to fight for the bowling business. Poor Tony, You sure can take it.

On Oct. 6, five Boosters traveled in an old "Henry" to Girard, O., to Golden Eagles' masquerade dance. There we already found Bro. Kosala and Pete Svegel from Revelers. Bygolly, Boosters, we put one over Kosala this time. I know it was hard for him, but he just had to give a first prize to our Sister Anna. Andolsk dressed as Mae West.

The Boosters have a member in Cleveland, Bro. John Zust, who became a proud father of twin boys. Congratulations.

How many of you E. S. members have read Bro. Vider's article in the Prosveska of Oct. 3 on the first page? He tells us that in last five years 31 private insurance companies went bankrupt, 43 others were forced to join largest ones and 90 have reorganized. If you have a copy of Prosveska of Oct. 3, save it. When you ask anyone to join your lodge, tell him the difference between our organization and private insurance. If you have a copy of the Fraternal Age of Aug. 1, read it. When you get thru, you will say good night to private insurance. I am a proud member of a fraternal organization like the SNPJ.

John Matekovich.

Little Fort Lodge News

Waukegan-North Chicago.—The Little Fort Annual Halloween Dance, as you all know, is to be held Saturday, October 27, at 9 o'clock. The affair is to be held at the Slovenc National Home in Waukegan. We are planning to make this one of the biggest Halloween Dances that we've ever sponsored. There are going to be ghosts, witches, corn stalks, and the most unique decorations that have ever been seen at the Dom. We have secured one of the best orchestras in town. "Ecky" Erickson and his band are to play the tunes that will make you want to dance even though your feet are tired. To top it off, we're going to have confetti and streamers. More plans for the dance are in the wind, but as yet haven't been put through. We'll let you all know about it or maybe we may keep it for a surprise at the last minute.

Most of the evening will be spent in tag dancing. So come prepared for a good time.

I will be at the Conemaugh Slovenc Home to collect dues the 27th of every month.

Our plays will be staged at the Slovenc Home Dec. 1. There will be a Slovenc comedy and an English playlet also. Anybody that wants to have a good laugh that will be the time for you to come.

We invited everyone of you to come to both of our dances and plays and we assure you of a swell time.

Anna Briley, Lodge 684.

near future? The Wolverines are looking forward to it, so let's hear more about it.

The last Wolverine meeting was poorly attended. The members are urged to attend the meetings in larger number. We need more cooperation and help in order to stage some interesting programs for the winter months. Come on out and voice your ideas and suggestions.

Publicity Committee, Wolverine Lodge 677.

Flood City

Johnstown, Pa.—This is our last call to our patrons and friends who are anxiously awaiting our FIFTH ANNUAL HALLOWEEN DANCE, which will be held at the Moxham Workers' Hall on Saturday evening, October 20. The Lucky Strike orchestra, which has never made a Johnstown appearance before, will furnish the dance tunes for this occasion.

In addition to having this good six-piece orchestra, we are going to give three prizes to the best masquerades who participate. Admission will be very low, and we are anticipating the cooperation of many of our local and the out-of-town people. Hoping to see you all there—mask!

Just a reminder also that our New Year's Eve Ball will be held December 29 at the same place. For further announcements watch this column.

On Oct. 6, five Boosters traveled in an old "Henry" to Girard, O., to Golden Eagles' masquerade dance. There we already found Bro. Kosala and Pete Svegel from Revelers.

Bygolly, Boosters, we put one over Kosala this time. I know it was hard for him, but he just had to give a first prize to our Sister Anna. Andolsk dressed as Mae West.

The Boosters have a member in Cleveland, Bro. John Zust, who became a proud father of twin boys. Congratulations.

How many of you E. S. members have read Bro. Vider's article in the Prosveska of Oct. 3 on the first page?

He tells us that in last five years 31 private insurance companies went bankrupt, 43 others were forced to join largest ones and 90 have reorganized. If you have a copy of Prosveska of Oct. 3, save it. When you ask anyone to join your lodge, tell him the difference between our organization and private insurance. If you have a copy of the Fraternal Age of Aug. 1, read it. When you get thru, you will say good night to private insurance. I am a proud member of a fraternal organization like the SNPJ.

John Matekovich.

Friendly City News

Johnstown, Pa.—Friendly City Lodge is going to stage something new again. The kind of a dance we are going to hold hasn't been held around Johnstown yet. This affair is to be held at the Moxham Slovenc Home, November 3. The name of our dance is the "DEPRESSION HOBO DANCE." Anybody that comes in their old clothes the admission to them will be only 10¢ and those coming in their good clothes will pay the regular admission of 25¢.

The way I understand is that the boys will have to have blue work-shirts on, and a patch on their trousers. The girls will have to come in gingham or your mother's old, old clothes. Friendly City will have a new orchestra for you that night, plenty of beer and things to eat.

Most of the evening will be spent in tag dancing. So come prepared for a good time.

I will be at the Conemaugh Slovenc Home to collect dues the 27th of every month.

Our plays will be staged at the Slovenc Home Dec. 1. There will be a Slovenc comedy and an English playlet also. Anybody that wants to have a good laugh that will be the time for you to come.

We are planning to make this one of the biggest Halloween Dances that we've ever sponsored. There are going to be ghosts, witches, corn stalks, and the most unique decorations that have ever been seen at the Dom. We have secured one of the best orchestras in town. "Ecky" Erickson and his band are to play the tunes that will make you want to dance even though your feet are tired. To top it off, we're going to have confetti and streamers. More plans for the dance are in the wind, but as yet haven't been put through. We'll let you all know about it or maybe we may keep it for a surprise at the last minute.

Most of the evening will be spent in tag dancing. So come prepared for a good time.

Anna Briley, Lodge 684.

Universal Comets

Universal, Pa.—The old adage "No News is good News" is a typical expression of the Comets silence, which has been maintained these past few months. While it seems that the Comets have been inactive in their activities, it is not true, since all this time we have actually been working on a program of entertainment for the members during the winter months.

Tickets are being sold very rapidly and we are expecting one of the largest crowds in history. Invitations have been sent to all the neighboring lodges in Indiana, Wisconsin and Illinois. We are hoping for a large out-of-town attendance. Tickets are priced very reasonably. Those of you who haven't purchased them from some member, can buy them at the box office. More news about the dance next week.

Dance Committee.

Wolverine Lodge

Detroit, Mich.—With the world series over, and football taking the limelight, our thoughts turn to plays, dances, and what have you. The Wolverines haven't lost any time in preparing for the second dance of the season. Those who attended the first dance enjoyed themselves thoroughly, and a much more enjoyable time is promised for November 11 at the Slovenc Workers' Home, 437 N. Livernois. Don't forget the time and place.

On October 21, another splendid entertainment is promised by the singing societies Slavice and Svoboda, in the form of an opera entitled "Ciganka Neveska" (Gypsy Bride), which is presented for the second time in Detroit due to the numerous requests. A dance is to follow. Those who have already seen it, will, no doubt, enjoy it all over again, and those who have not seen it, will regret it if they don't take this opportunity to do so. Both young and old will find it interesting and entertaining. The time is 8 o'clock.

The place: Bohemian Hall, located on Butternut and Tillman.

Did we hear something about a Young American dance in the very

Lodge News Notes

WESTMORELAND COUNTY FEDERATION

Herminie, Pa.—The fourth regular meeting of the Westmoreland County Federation of SNPJ lodges will be held in the Slovenc hall at Herminie, Pa., on Sunday, Oct. 28, at 10 a.m.

Since this will be the last meeting of the year the Federation cordially invites all neighboring SNPJ lodges to have at least two delegates represented at this meeting.

F. Stern, Sec'y.

BADGERS' MEETING

(World Series Fashion)

Milwaukee.—Pinch-hitting for the Publicity Committee who have been caught napping on the bases for the past few issues. Come on you "all star writers," take to your bats and hit us a few lines thus keeping Badgers in the running.

President A. Kamniker again will take up his mound duties Thursday, October 19, at 8:00 o'clock at an all important meeting. All players are to be present or be charged with an error and loss of a grand time. A short, snappy meeting is in store with umpires J. Obluck and L. Schweiger checking all plays an "words."

The Entertainment Committee is expected to take over the mound duties in the last half with plenty of thrills and daring plays. Halloween this month! Let's all show up to bat and then barage the left field for a lot of fun, food, and merriment.

Rest assured that this will be one of the finest games played so do "come up" meeting nite. C. U. there. Skipper.

SPIRIT-O-GRAMS

By Whoosit

St. Louis, Mo.—Well, another of the Spirits' meetings has passed; with a good attendance the business was efficiently and quickly executed. Bro. John Cepek, one of our active members, presented a new applicant. We all still have time before the end of the year to get some new members.

The most far-reaching effect of the C. C. C. program has been the re-establishment of a healthy outlook on life for the quarter million and more boys enrolled. We have regained faith in ourselves, faith in our country and in humanity. We are once more looking hopefully to the future. We have learned the value of honest hard work, the spirit of mutual helpfulness and co-operation. We are ready to meet the world standing sturdily on both feet.

The years of depression were years of untold discouragement for us. Coming to the verge of manhood, we found no way to turn. At an age when we should be filled with exalted ambitions and high hopes for the future, we found ourselves facing a blank wall. Society apparently had no place for us. There were no

Why Should Young Folks Take Politics Seriously

(This treatise by Bro. Donald J. Lotrich, Secretary of Lodge "Pioneers," No. 559, SNPJ, and active member of the Yugoslav Socialist Federation, outlines the methods used by two major political parties to blind the voters and invites the young people to become active in workers' politics. It was delivered Aug. 31, 1934, in Cleveland, O., as part of a symposium conducted by the younger element on the eve of the 10th convention of the JSF.)

To many young people the word politics seems to be meaningless; yes, even hateful. They have never taken the trouble and bother to gain the significant meaning of politics and political action. They know not the real purpose of politics except that at certain periods elections are held for public offices. It is in these election periods that they get their impressions of politics. They have learned, therefore, to know politics only as a means of securing a job for an office-seeker who in turn has promised them favors of various kinds from jobs to business favors, to fixing arrest tickets, warrants, cases of law and what not. Others know of politics only as a means of getting some easy money at electioneering for the office-seekers. In their endeavors to secure voters' most anything is legitimate. Mud-slinging and muddling of the issues to cloud people's minds so as to confuse them as much as possible seems to be their main objective. All of this is done for a few paltry dollars. Is it any wonder then that the young folks have become to regard politics as a means of getting some easy money?

What is said here is true not only of those backing the republican party. It is true likewise of those supporting the democratic party. Yet practically everybody knows that, therefore, there is no difference between the politicians of the republican and democratic parties. Furthermore, they know that they go into office to get as much out of it as possible while the getting is good. Nor is that true only of local politicians. Federal officials have been involved in all kinds of hazy and crooked deals, too. Need I bring to you the dealing of the Federal men in the Teapot Dome scandals where millions of gallons of government oils were sold out for a few dollars? Need I bring back to you the court's decision in making Governor Small return some of his stolen loot; or the Sanitary District's several million dollars whoopee scandal; or the thousands upon thousands of petty cases of theft and robbery and favoritism shown by the small political office holders? Still, the biggest criminal acts perpetrated are those of Wall street, and the moneyed interests who have bought out any government official anytime they wanted to for their own price.

Is it any wonder then that the young folks who are brought into such a deleted and corrupt environment give so little serious consideration to political economy, generally termed as politics? Is it any wonder then that the young people take up politics in the same way the elders have taken it? Is it any wonder why it is so hard for us to get them to play this game fair and square?

No! None at all!

Let us see what politics really are. So that you won't have to doubt my word, let's turn to the New Standard Encyclopedia for a definition of political economy. Here it is: "... a branch of civics that treats of the nature of wealth and laws of its production and distribution, including all the causes of prosperity and the reverse."

Too bad that so few people actually know the true meaning of politics. Too bad that so few people care to find out its true meaning.

Does this definition, in the latest edition of the encyclopedia, differ from what you thought politics meant? Does this definition differ from what the present day ruling politicians have made of politics? I should say so. There is no resemblance between the two. You would never know them to be the one and the same thing if you were to meet the two on the street.

Why then should the young folks take politics seriously? First of all, and above everything else, because you still have the future to live. It is your moral duty to help clean up the graft and corruption inherent in the present day politics. It is your sacred obligation to give to yourself and your family and all the workingmen and women a decent living. Your life in this world is wasted unless you apply yourself to the task of helping to eradicate the greed and exploitation so inherent in this present setup.

You should take politics seriously because:

1. You want a good and secure job.

2. You want a good home.

3. You want good food.

4. You want good clothes.

5. You want to taste some of the good things of life; travel, study, ease and comfort.

6. You want to be a patriotic American.

7. You want to do away with the war madness.

8. You want unemployment insurance when out of a job.

9. You want old age pensions when too old to work.

10. You want an honest and efficient government.

11. You want to do away with unemployment and insecurity.

12. You want to do away with unpatriotic millionaire swindlers and tax dodgers.

Our government was instituted according to the rebellious American revolutionists of 1776 and their Declaration of Independence which is

3—You vote against yourself.
4—You vote for unpatriotic millionaire tax-dodgers.

5—You vote against old age pensions.
6—You vote for dishonesty, inefficiency, corruption; for grafters; for swindlers.

7—You vote against good things for yourselves; against a good home; against good clothes and
8—You vote against a job for yourself.

Why? Because all of those things are part and parcel of the capitalist system and the system would collapse without them. Because the democratic and republican parties are the gold dust twins of the capitalist system.

You don't want war and all those other horrible things that are happening today. I know you don't. Then, you better start taking politics seriously right now.

Remember, the rich want us divided; they want us ignorant of all these things. Well, they know that as soon as we become learned enough to know all the bad things their system does to us that we will unite on the political field and put them out of control.

Remember, again, what our great Emancipator President said:

"You can fool some of the people all the time, all of the people some of the time, but you cannot fool all of the people all of the time." They have fooled you long enough. They aren't fooling all of us. But let's start fooling them. We want the truth and honesty to prevail. Are you with us? Then, take serious, the question of political economy.

Intellectual "Freedom" in Italy

By A. N. Kruger

Under the impact of the Nazi insanities broadcast to the world in the last year or two, the brutalities of the older and more settled fascism of Italy have gone relatively unnoticed. La Stampa Libera, Italian anti-fascist daily published in New York, renders a service by publishing a series of articles on the tyranny existing in the schools and colleges of Italy, and the continued persecution of intellectuals and artists who will not truckle to Mussolini.

These articles were timed to coincide with the arrival of 350 Italian university students sent to America by the fascist government to advertise and propagate the "merits" of fascist training in a tour of American universities.

The Italian universities are not scientific institutions; they are propaganda machines and police barracks. The professors must all take an oath of loyalty to the fascist regime before they are permitted to teach. In 1931 scores of professors were dismissed for refusing to take such an oath, and scores resigned rather than be so humiliated. Now only members of Mussolini's party can be professors.

The students must belong to the fascist Student Group, where they are under the direct orders of the fascist party. The middle class youth is taught to believe in the brutal reactionary "theories" of Mussolini and to prepare to take its part in the oppression and persecution of workers, enabling Italian capitalism to continue its exploitation of the Italian masses.

Extensive military propaganda is carried on in the schools, and enrollment in the "Volunteer Militia for National Safety," though voluntary in theory, is compulsory in practice. Mussolini's latest scheme for compulsory military training from the age of eight to thirty-five is merely an enlargement of the previous schedule.

Independent professors and students have been beaten and tortured, and at times jailed. Among those persecuted have been eminent men like Guglielmo Ferrero, Benedetto Croce and Arturo Toscanini.

Pierro Gobetti, a young man of brilliant talent, established a liberal review in 1922. In 1923 Mussolini ordered officials "to make life difficult" for Gobetti. His house was invaded and looted time and again, he himself was several times beaten up and as a result developed serious heart trouble. In 1925 his review was suppressed and he was ordered to shut down his printing business. Learning that the fascists were seeking him with a view to a fresh assault, Gobetti, though suffering from influenza, fled to France in February, 1926, in the most bit-

ter weather, leaving behind him in Turin his young wife and a baby of one month. He had hardly arrived in Paris when he had to enter a hospital, where he died on February 16th at the age of 25. Soon after his house and book store were set afire.

Presentation of "Red Rose"

Chicago.—The Chicago premiere of "Red Roses," by Jože Moškrič, will be given by the Dramatic Section of Club No. 1, JSF, Sunday, Oct. 21, at the CPS hall, 18th and May, at 3 p.m.

Two main characteristics of the present labor struggles are portrayed in the social drama, "Red Roses," the incessant war between labor and capital and the actual presentation of conditions in an industrial plant. The power of the drama lies in this struggle which goes on before our very eyes daily. There is a factory manager whose brutal tactics lead to a wild scene. There is Jerich and Cilka, France and Ivanka, a foursome of class-conscious workers. But there is also the despicable Filder, who ruins the life of the beautiful Mara, and he is responsible for the premature death of Cilka.

All in all, it is a stirring and exciting drama portraying the conflict between the two classes. The play is typical of the present day wide-spread strikes, wage-cuts and layoffs. We promise you will enjoy the play from the opening scene to the very last word in it. Really and truly, you can't afford to miss it.—Remember that the first number on Sunday's program will be the first appearance of our Juvenile Singers who will sing and recite.

Don't miss it. Tickets are selling at 40c in advance, and you can secure them from any member of the club.

Pub. Committee.

Profit From Morro Castle Disaster

Some years ago, while the country was still stunned by the appalling death list of the Vestsir disaster, Andrew Furuseth, veteran chief of the Seamen's Union, declared that one reason why the captain of that vessel had not sent out an "SOS" as soon as he realized his passengers were in danger, was because an American steamship company found it more profitable to lose a ship than to salvage it.

Many undoubtedly thought Mr. Furuseth was indulging in an exaggeration, but he wasn't. He was merely stating what has repeatedly occurred under our absurd maritime laws as interpreted by the highest courts in the land.

The latest example is the Morro Castle. That vessel was completely destroyed by fire on September 8 with a loss of 134 lives. The heirs and dependents of the unfortunate passengers have brought suits against the Ward Line for more than \$1,000,000.

But last week the attorneys for the ship owners went into Federal court and asked for an order limiting the company's liability to \$20,000. This in the face that the company had already arranged to collect several millions in insurance.

The company's contention is that under our archaic laws—kept on the books by the influence of the shipping lobby and the apathy of Congress and Department of Commerce—its liability cannot exceed the present value of the wreck, and collections made from passengers and sale of cargo.

Because the vessel is a total loss, the Ward Line collects and pockets all the insurance, but its liability for damages is reduced almost to zero. Could anything be more unfair?

Of course, the law should be amended, but there is little hope that the Department of Commerce will press the matter on the attention of Congress. The owners' grip on that arm of government seems unbreakable.

—Labor.

On the Thirtieth Anniversary of the S.N.P.J.

Instructions and Explanations for the Campaign

The Supreme Board at its annual meeting held in Feb. laid plans for a jubilee campaign by which to secure new members in both the adult and juvenile departments. The campaign officially opened March 1 and closes December 31, 1934. Members accepted at any time during the dates specified are entitled to privileges of the campaign, and the proposers and initiators to the awards which are as follows:

Juvenile Department

For each individual new members up to 5, a member will receive
For 5 members an award of.....
10 " " " " \$ 2.50 will be
15 " " " " 5.00 "
20 " " " " 10.00 "
25 " " " " 15.00 "
30 " " " " 20.00 "

It is to be understood that awards will be given only as fixed above, both as to number and amount. (This is meant to prevent unnecessary correspondence as to how much we are given for, let us say, 8 or 12 members.)

Members of the juvenile department who enter during the campaign will be exempt from payment of two monthly assessments, and the Society will pay the expense of the medical examination up to the sum of 50c.

Adult Department

The Society will pay \$1.00 for each newly-acquired member between the age of 16 and 35 years. The branches and individuals participating in the campaign—of which the Supreme Office will be notified—will, in addition to the prizes mentioned, receive \$10.00 in cash for 25 or more new members secured.

During this campaign the Society will bear the expense of medical examination for every new member between the ages specified, up to the amount of \$2.00, and each such member will be exempt from payment of \$1.00 initiation fee for the benefit fund. This means that every new candidate will pay \$1.00 initiation fee in addition to that into the sick benefit fund as specified in the by-laws.

The Supreme Board further decided that all members present insured for \$600 death benefit who desire to transfer to Class "B" or "C" may do so for their previous amount of benefit; however, this provision was made only for the adult class. Members insured in any other class and desiring to transfer can be insured in the new class only for the amount specified in the by-laws.

UNITE YOUR FORCES, BROTHERS AND SISTERS THE SNPJ!

Sacrifice a little of your time for agitation and securing members for your organization during the remainder of the current year, which, after all, is the most significant factor in the celebration of its thirtieth anniversary.

FRED A. VIDER, Supreme Secretary

The Right to Strike

The Chamber of Commerce, with characteristic mealy-mouthed tactics, asks that a truce be declared between capital and Labor, and that Labor cease all strikes, walk-outs, picketing and bannerizing. This demand, as usual, is trimmed with a lot of talk about patriotism, loyalty and cooperation with the federal government in waging war on the depression. But not a word is said about

capital observing the letter and spirit of the National Industrial Recovery Act. Not a word about collective bargaining, guaranteed under section 7-A, and not a syllable about decent wages and decent hours of labor.

The United States Chamber of Commerce has always opposed the right of Labor to strike for higher wages, collective bargaining, the right to unionize, and the right to American standards of living. But under the National Industrial Recovery Act Labor's rights are supposed to be safeguarded and guaranteed. Fearful that

the NRA will become an honest instrument for the enforcement of the NRA, the industrial leaders now propose a truce in which Labor sacrifices everything, gains nothing—and surrenders the very principles for which it is organized.

The right to strike has long been recognized by the courts. And capital has always recognized its own right to strike.

The depression is a direct effect of capital's use of the "right to strike," but capital uses another term.

When an industrialist closes his plant and throws thousands of workers into the breadlines he does not call it a "lock-out" or a "strike." He calls it retrenchment, based on a mythical law of "supply and demand."

When a banker calls a strike on credit and refuses to loan money for less than Shylock rates, the national guard is not called out to preserve law and order, and strangely enough—no one picks the bank. When a public utility corporation compels people to pay racketeering rates for service and then cuts off the

current because people can longer pay excessive rates. Power trust does not call a strike. It is merely "goodness policy." And no one plays the power plant.

There are unlimited numbers of strikes, but the only ones mentioned are those in which Labor takes a militant stand against exploitation, starvation wages or other economic wrongs.

Now the Chamber of Commerce insists that Labor render its rights under the N.I.R.A. in order to give capital a lease in the economic life of millions. If Labor complies with the request then it deserves a future from those who will capital out of the sweat and grime of those who toil.

—The Minn. Union Advertiser

Cleveland, Ohio.—Branch #1 and the 32nd ward branch of the Socialist Party will hold a meeting open to the public on October 15th at the Slovene Workmen's Home, Waterloo rd.

The meeting starts at 8 o'clock. Speakers will be John Sommers, who was nominated by the Socialist Party as candidate for governor of the state of Ohio. But as over 100 signatures on petitions were filed to be invalid, his name will not appear on the ballot; however, those who wish to vote for him will have his name on the ballot in the Socialist column.

The other speakers will be Eddie Simpson and Max Wohl. Eddie Wohl is a young man from an active worker, and a good speaker; he has appeared as a speaker quite often already. Comrade Eddie is the president of the Slovene Workmen's Union at the Willard Avenue Battery Co.

All those who are interested in the Socialist movement, and all those who are not interested in the Socialist movement, kindly attend this meeting and listen to the good speakers as they will tell you why you should discard the donkey and the elephant for the torch.

Frank Barbé, Editor

Detroit, Mich.—Socialist Branch #114 and #115, JSF, will hold a joint election campaign meeting Friday, Oct. 12, at the Slovene Workers' Home, 437 S. Woodward. Speakers: Arthur Koenig, Estok Menton. Everybody welcome.

Pub. Committee

MASS MEETING